

ΑΝΑΤΟΛΗ.

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΤΟΜΟΣ ΤΡΙΤΟΣ

ΕΤΟΣ Γ'.

ΕΝ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑ

ΦΥΛ. Β'.

ΟΙ ΟΥΡΑΝΟΙ.

Οἱ οὐρανοὶ εἰσὶν ὄντως ἡ λαμπροτέρα εἰκὼν, ἣν οἱ ὀφθαλμοὶ ἡμῶν δύνανται νὰ ἀτενίσωσι, τὸ καταπληκτικώτερον θέαμα, ὅπερ δέδοται τῷ ἀνθρώπῳ ν' ἀποθαυμάζη.

Διεξέλωμεν διὰ τῆς φαντασίας, ὑπὸ τῆς Οὐρανιας χειραγωγούμενοι, τὸ ἀπειρον καὶ ἄπερμον τοῦτο διάστημα, ἐν ᾧ ἀπειροπληθεῖς αἰωροῦνται οἱ κόσμοι καὶ οἱ ἥλιοι.

Φαντασθῶμεν ἐν πρώτοις τὸ πλανητικὸν ἡμῶν σύστημα, ὡς στολισκὸν λέμβου, πλέοντα εἰς τὸ ἀχανές τοῦ κενοῦ πέλαγος, τὸν δὲ ἥλιον, θωρηκτὸν τεράστιον, ὑπερηφάνως διασχίζον τοὺς αἰθέρας, καὶ κατευθυνόμενον μετὰ 200,000 λευγῶν ἡμερησίας ταχύτητος πρὸς τὸν ἀστερισμὸν τοῦ Ἡρακλέους, μεθ' ἑαυτοῦ δὲ συμπαρέλκοντα τὰς μικρὰς αὐτοῦ λέμβους, τοὺς πλανήτας του, περὶ αὐτὸν συνδεδεμένους ὡς περὶ προστάτην, ἄνευ τοῦ ὁποίου θὰ κατήργοντο ἐν τῷ σκότει τῷ ἄδου, καὶ θὰ ἐβυθίζοντο ἐν τῇ νυκτὶ τοῦ θανάτου.

Ὁ ἥλιος πάλαι ποτὲ ἦν νεφελότης ἐν ἀερίῳ κατὰστάσει, ἐπεξετείνετο δὲ πέραν τῆς τροχιάς τοῦ Ποσειδῶνος, ἀριθμούσης ἑπτὰ δισεκατομμύρια λευγῶν περιφέρειαν. Μετὰ τὴν ἐκ τῆς νεφελότητος ταύτης γένεσιν τῶν πλανητῶν, οἵτινες ἀπεσπάρθησαν ἐξ αὐ-

τῆς ὡς δακτύλιοι, ὁ τεράστιος ἐκεῖνος ὄγκος ἠλαττώθη, καὶ κατέστη ἥλιος, ἦτοι σῶμα ρευστὸν πεπυρκακτωμένον, ὅπερ βαθμηδὸν, ἀλλ' ἄλλ' ἰσχυρῶς, ἀποψύχεται, ὡς ἀποδεικνύουσιν αἱ ἐπ' αὐτοῦ παρατηρούμεναι κηλίδες. Καίτοι τοσοῦτοι κόσμοι παρήχθησαν ἐξ αὐτοῦ, ἐτήρησεν ὅμως ἑαυτῷ ἐπαρκῆς μεγαλειὸν, καθόσον ὁ ἥλιος εἶναι ἑπτακοσίας φορές ὄγκωδέστερος ὅλων ὁμοῦ τῶν πλανητῶν, ἐπὶ τοσοῦτον δ' ἀπέχει ἀφ' ἡμῶν, ὥστε ἀτμάμαζα, διατρέγουσα καθ' ὄραν 50 χιλιομέτρων, καὶ μὴ διακόπτουσα ποσὸς τὴν πορείαν τῆς, θὰ ἀρικνεῖτο εἰς τὸν ἥλιον μόλις μετὰ 337 ἔτη!

Ἡ τῆς ἀκτινοβολίας ἐνέργεια τοῦ ἡλίου ἐπὶ τῆς γῆς εἶναι τοιαύτη, ὥστε θὰ ἀπητοῦντο 543 δισεκατομμύρια ἀτμομηχανῶν, 400 ἵππων πραγματικῆς δυνάμεως ἐκάστης, (ἦτοι 217,200,000,000,000 ἀτμοῦ ἵππων,) ἀπύστως ἐργαζομένων ἐπὶ εἰκοσιτετράωρον διάστημα, ὅπως παραγάγῃσι δυνάμιν, ἴσην πρὸς ὅσην αὕτη προσλαμβάνει κατὰ τὴν διάβασίν τῆς, καὶ τηρεῖ πρὸς χρῆσίν τῆς, ἐπὶ μίαν μόνην ἡμέραν. Ὁ Ἡρόκτωρ ὑπελόγησεν ὅτι ἡ θερμότης, ἣν ὁ ἥλιος ἐκπέμπει πρὸς τὸ διάστημα κατὰ πᾶν δευτερόλεπτον, εἶναι ὁμοία ἐκείνης, ἣτις θὰ προέκυπτεν ἐκ τῆς ἀναφλέξεως 41,600,000,000,000,000 τόν-

ων γαιάνθρακος. Ὑπὸ τὴν θερμοκρασίαν ταύτην θὰ ἔθραζον 2,900,000,000,000,000, κυδικὰ χιλιομέτρα ὕδατος ἀνὰ πᾶσαν ὥραν. Καὶ ὅμως οἱ πλανῆται ἐν συνόλῳ, ἐκ τῆς ὅλης ταύτης θερμότητος, δὲν ἀπορροφῶσιν ἢ μερίδα ἀντιστοιχοῦσαν πρὸς 50 ἑκατομμύρια τόννων. Τὸ ἐν τῷ διαστήματι δ' ἀπολύμενον μέρος τῆς τοῦ ἡλίου θερμότητος, εἶναι 230 ἑκατομμύρια φορές ἀνώτερον τοῦ χρησιμοποιουμένου ὑπὸ τῶν πλανητῶν.

Ἄλλ' ἔσσι' ἡμῶν ὅτε ὁ φωτοβόλος οὐρανὸς ἀστὴρ ἀποσβεσθήσεται. Μικρὸν κατὰ μικρὸν τὸ φῶς αὐτοῦ ἐπισκοπισθήσεται, καὶ τὸ πῦρ αὐτοῦ ψυχρανθήσεται, ἄχρις οὐ τέλειον ἀποσβεσθῆ, ὑριστάμενος τὴν αὐτὴν τύχην, ἣν καὶ πολλοὶ ἄλλοι ὅμοιοι αὐτῷ ἀστέρες ὑπέστησαν, δυνάμει τοῦ ἀπαρῆρατου καὶ ἀδυσωπῆτου τῆς φύσεως νόμου, ὅστις διέπει τὴν τύχην ἀπάντων τῶν δημιουργημάτων. Ἄλλ' ὅπως συμβῆ τοῦτο, καὶ ὅπως κατακλωθῆ καὶ ἐξαντληθῆ τοιαύτη καταπλακτική δύναμις, χρόνος βεβαίως ἀνυπολόγιστος θὰ παρέλθῃ, αἰῶνων ἑκατομμύρια! Μὴ λησμονώμεν ὅτι ἡ αἰωνιότης δὲν λογίζεται τὸν χρόνον ὡς ἡμεῖς, ἐν τῷ ἔργῳ δὲ τῆς δημιουργίας, ἑκατομμύρια ἑκατομμυρίων αἰώνων, εἰσὶν ὅ,τι μία μόνη στιγμή παρ' ἡμῖν.

Ὅταν ὁ ἥλιος ἀποσβεσθῆ, τότε δὴ τότε ἡ τελευταία ὥρα τῆς ζωῆς ἐπὶ τῆς γῆς καὶ τῶν ἄλλων πλανητῶν θέλει σημάνει.

Νεκρικὴ σινδῶν θέλει καλύψει αὐτούς, καὶ ὁ θάνατος ἐπ' αὐτῶν κατασκηνώσει, ἀν μὴ καὶ πρὸ τῆς ἐποχῆς ἐκεῖνης, θαρῶ ἐπὶ τῆς ῥάχεως αὐτῶν πέση τὸ φορτίον τῶν αἰώνων, τὸ δὲ γῆρας καταλάβῃ αὐτούς, καὶ ἀραιρέση ἀπ' αὐτῶν πᾶσαν ζωῆς ἱμάδα.

Ἀλλὰ καὶ μετὰ τὴν καταστροφὴν τῆς γῆς καὶ τῶν ἄλλων πλανητῶν, ὑπάρξει ἐτι ἐν τῷ κέντρῳ τοῦ συστήματος, εἰς ἀστὴρ, ἐφ' οὗ ἀναγεννηθήσεται ἡ ὀργανικὴ ζωὴ, ὡς ὁ φοῖνιξ ἀναγεννᾶται ἀπὸ τῆς τέφρας του.

Ὁ ἀστὴρ οὗτος εἶναι αὐτὸς ὁ ἥλιος. Τότε, ἐνῶ οἱ πλανῆται ἐξακολουθήσουσι ν' ἀπονέμωσιν αὐτῷ σεβασμὸν, στρεφόμενοι πάντοτε περὶ αὐτὸν, δυνάμει τῆς ὑπερισχύουσης αὐτοῦ ἔλξεως, κλυθθήσεται καὶ οὗτος ὑπὸ φυτῶν καὶ ἀνθέων καὶ παντοίων ἐνοργάνων ὄντων· ἐπὶ δισεκατομμύρια δ' ἐτῶν ἐπαρκέσει ἑαυτῷ, διὰ τῆς σχεδὸν ἀνεξαντλήτου προμηθείας τοῦ ἐν αὐτῷ ὑπάρχοντος θερμαντικοῦ. Οἱ κάτοικοι αὐτοῦ ὑπερτερήσουσι βεβαίως μεγάλως κατὰ τε τὴν ἰσχύον καὶ τὴν πρὸδον τοῦ τῶν πλανητῶν. Ἄλλ' ἡ ἐξαισία αὐτῆς τοῦ ἡλίου ἐπὶ τέλους ἐξαντληθήσεται, καὶ ὁ ὕστατος τοῦ ἡμετέρου συστήματος κόσμος, διαγραφῆσεται ἐκ τῆς βίβλου τῆς ζωῆς. Κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην πιθανῶς ὁ ἥλιος ἀφίχθησεται ἐν τῷ μέσῳ τῶν ἀστερισμῶν πρὸς οὐδὲ κατευθύνεται, ἢ ἐν τῇ πορείᾳ αὐτοῦ συναντήσεται πεπαλαιωμένον τινὰ καὶ ἐσβεσμένον, ὡς αὐτὸς, ἥλιον, ἢ φρικώδης δ' ἀμφοτέρων σύγκρουσις, ἀφυπνίσει πρὸς νέαν τινὰ δημιουργίαν τὰς ἐν τῷ κόσμῳ αὐτῶν καθευδούσας μυχίας δυνάμεις.

Τοιαύτη ἔσται ἡ τοῦ ἡλίου καὶ τῶν πλανητῶν τύχη. Τό γε νῦν ἔχον ὅμως, ὀφείλομεν νὰ θεωρῶμεν τὸν ἥλιον, ὡς καὶ πάντας τοὺς ὁμοίους αὐτῷ ἀστέρας, ὡς πηγὰς τοῦ φωτός, τῆς θερμότητος, τῆς ζωῆς, καὶ τῆς ἐνεργείας τῶν περὶ αὐτοὺς κινουμένων πλανητῶν.

Ἡ γῆ κινεῖται περὶ τὸν ἥλιον μετὰ ταχύτητος 29,786 μέτρων κατὰ δευτερόλεπτον, 26,808 λευγῶν καθ' ὥραν, 643,395 λευγῶν καθ' ἡμέραν. Ἡ κίνησις αὐτῆς εἶναι χιλίας ἑκατὸν φορές ἀνωτέρα τῆς ταχίστης ἀτραμάξης καὶ ἐβδομήκοντα τρεῖς φορές ἀνωτέρα βολῆς τηλεβόλου. Εἰς τὸ διάστημα 365 ἡμερῶν καὶ ἐνὸς τετάρτου, καθ' ὃ συμπληροῦ τὴν περίοδον αὐτῆς, διανύει 241 ἑκατομμύρια λευγῶν. Στρέφεται δὲ περὶ τὸν ἄξονα αὐτῆς μετὰ ταχύτητος 464 μέτρων κατὰ δευ-

τερόλεπτον. Ἄν ἡ κίνησις αὐτῆς ἐκθηρῶν ἀνεστέλλετο, θὰ ἐπιπτεν ἐλικοειδῶς ἐπὶ τοῦ ἡλίου μετὰ 64 ἡμέρας καὶ 14 ὥρας. Ἄν δ' αἶφνης αὕτη κατέπαυε, τῆς κινήσεως μεταβαλλομένης εἰς θερμότητα, ἢ ποσότης τοῦ θερμᾶντικοῦ, ὅπερ θὰ ἀνεπτύσσετο ἐκ τῆς αἶφνηδίας αὐτῆς στάσεως, θὰ διέλυεν αὐτὴν καὶ τὰ ἐπ' αὐτῆς ὄντα καὶ θὰ μετέβαλλε πάντα εἰς ἀτμόν.

Ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας αὐτῆς ἐσμέν ἐπικεκολλημένοι, δυνάμει τῆς κεντρικῆς αὐτῆς ἔλξεως, ὡς μικρότατα μαλάκια· τὸ ἀκατάσχετον δὲ τῆς κινήσεως αὐτῆς ρεῦμα, ἐπὶ τοσοῦτον συμπρασυρεῖ ἡμᾶς, ὥστε ἀδύνατον ἀποβαίνει ἡμῖν νὰ διακρίνωμεν τὴν κίνησίν τῆς, ἢ καὶ νὰ τὴν αἰσθανθῶμεν. Τότε μόνον θὰ ἐπετυγχάνομεν τοῦτο, ἂν ἀπέβαινον ἡμῖν δυνατὸν νὰ στῶμεν ἀκίνητοι, χωρὶς νὰ φερόμεθα ὑπὸ τῆς κινήσεως αὐτῆς, ἢτοι οὐτ' ἐπὶ τῆς γῆς, οὔτε ἐν τῇ ἀτμοσφαιρᾷ, ἀλλ' ἐν τινι ἀσχετῷ σημείῳ τοῦ διαστήματος.

Ἡ γῆ ὑπάρχει πρὸ πολλῶν ἑκατομμυρίων ἐτῶν, ἑκατομμύρια δ' ἔτη μετὰ τὸν σχηματισμὸν αὐτῆς ἀνεφάνη ὁ ἄνθρωπος, ἢ μᾶλλον ἄνθρωποι ἐν μικρῷ ἀριθμῷ· ἐπὶ χρόνον δὲ πολλὸν ἀφοῦ ὁ ἄνθρωπος ἐξέφρανησθῃ ἐκ τῆς γῆς, θέλει αὕτη ἐξακολουθεῖ στρεφόμενη περὶ τὸν ἐσβεσμένον ἥλιον, ὑπὸ τὸ κράτος τῆς αἰωνίου νυκτός, καὶ τῆς βαθείας σιγῆς τοῦ θανάτου.

Εἰκόνα τοῦ πρωτογενεοῦς ἀνθρώπου παρέχουσι ἡμῖν οἱ σημερινοὶ ἄγριοι.

Ὁ ἄνθρωπος ἐβεβλήθη μικρὸν κατὰ μικρὸν, καὶ ὡς πρὸς τὸν φυσικὸν σχηματισμὸν, καὶ ὡς πρὸς τὰ ἦθη καὶ ἔθιμα. Κατ' ἀρχὰς παρήχθησαν εἶδη ἀνθρώπων κατωτέρως τάξεως, οἱ μέλανες δὲ προηγέθησαν τῶν λευκῶν. Ὑπολογίζονται 50,000 ἔτη ἀφ' οὗ ὁ ἄνθρωπος κατέστη εἶδος ἀνεξάρτητον καὶ ἀπετέλεσεν ἴδιον γένος, παραχθὲν ἐκ τοῦ τῶν πιθήκων, διὰ βαθμιαίας τελειοποιήσεως.

Ἐπὶ τῆς εἰδος πιθήκων, ὅπερ ἐν τῷ συγγράμματι αὐτοῦ, «Φυσιολογικὸν σύστημα», ὁ Λινναῖος κατατάσσει ὡς εἶδος, εἰς τὸ γένος «ἄνθρωπος» καὶ ἀποκαλεῖ homio silvestris, ἢτοι «ἄνθρωπον τοῦ δάσους.» Οἱ ζωολόγοι μετὰ ταῦτα ἐσχημάτισαν διακεκριμένον εἶδος, καὶ ἀπεκάλεσαν τοῦτο τρωγλοδύτην μέλανα (niger).

Τὸ εὐφυῆς τοῦτο ζῶον ὑπάρχει εἰς τὰ διάσημα τοῦ Κόγκου καὶ τῆς Γουίνεας, ἐν Ἀφρικῇ. Μικρὸν ὄν, εἶναι ἐπιδεικτικὸν ποικίλης ἀνατροφῆς· ἐκμανθάνει νὰ παρακλῆται ἐν τῇ τροπέῃ τοσοῦτον καλῶς, ὅσον καὶ εὐὴ ἡμέτερος ἄνθρωπος. Τρώγει πάντα, καὶ ἰδίως σακχαρώδη, πίνει δὲ καὶ ποτὰ πνευματώδη. ἔχει σχετικῶς γλυκεῖάν τινά ἑκφρασιν εἰς τὸ βλέμμα, εὐχαρίαν τὸν σχηματισμὸν, καὶ εὐπρόπειαν τρόπων. Δεξιότατοι τοὺς ἐπισκεπτομένους αὐτὸ, μένει μετ' αὐτῶν, καὶ τοὺς προπέμπει ἀναχωροῦντας. Ἀγαπᾷ νὰ κομφεύηται φέρον ἀνθρώπινα ἱμάτια, καὶ καλύπτει τὴν κεφαλὴν διὰ πέλους. Διασκεδάσει ἐπὶ πολλὸν θεώμενον ἐκ παραθύρου τὴν κίνησιν τῶν ἀμαξῶν καὶ τῶν παροδιτῶν ἐν τῇ πόλει. Τέρπεται ἐπὶ τοῖς ζωηροῖς χρώμασι, καὶ ἡ θέα πλουσίως κεκοσμημένης δεσποίνης, ἐμπροσθέν αὐτῷ ἰσχυρὰν αἰσθησίν. Τὸ ζῶον τοῦτο οἱ ζωολόγοι θεωροῦσιν ὡς οὐχὶ πολὺ τοῦ ἀνθρώπου κατώτερον, καὶ ἴσως ἀνώτερον ἀγρίων τινῶν, ὅπως ἀνεπίδεκτων ἀνατροφῆς καὶ ἡμερώσεως, οἷον τῶν Macus τοῦ Ταμίνα ἐν Ἰνδίας, οἵτινες διαιτῶνται εἰς τὰ δάση, ἀναριχῶνται ἐπὶ τῶν δένδρων, ἀπαραλλάκτως ὡς οἱ πίθηκοι, ὅπως συλλαμβάνουσι πτηνὰ, καὶ ἀνευρίσκουσιν ὡὰ, ἐξ ὧν τρέφονται, τρώγουσι ρίζας καὶ καρποὺς δένδρων ἀγρίων, καὶ κατὰ τοσοῦτον ὁμοιάζουσι τοῖς πιθήκοις, ὥστ' ἐπὶ μακρὸν κατετάσσοντο εἰς τὴν οἰκογένειαν τῶν μεγάλων πιθήκων, καὶ πολλὰκις, ὡς τοιοῦτοι θεωρούμενοι, κατεδιώχθησαν διὰ πυροβολισμῶν.

Μετὰ τὴν ἀκούσιον τρύτην παρέλθουσιν, ἐπανερχόμεθα εἰς τὸ κύριον ἡμῶν θέμα, τοὺς ἀστέρας.

Ἡέραν τοῦ ἡλίου καὶ τῶν πλανητῶν ἐν κατὰ πηκτικαῖς ἀπ' ἀλλήλων ἀποστάσεσι, τῆδε κἀκεῖσε διεσπαρμένοι, ἀπειράριθμοι ὑπάρχουσιν οἱ ἀπλανεῖς ἀστέρες. Ὁ πλησιέστερος αὐτῶν ἀπέχει ἀπ' ἡμῶν 8,658,200,000,000 λεύγας. Καλεῖται διὰ τοῦτο Proxima, ἥτοι ὁ ἐγγύτερος ἀστὴρ, καὶ εἶναι τὸ α τοῦ ἀστερισμοῦ τοῦ Κενταύρου. Ὑπελογίσθη ὅτι βολὴ τηλεβόλου τῶν 2½ λιτρῶν, διατρέχουσα 400 μέτρα κατὰ δευτερόλεπτον, ἐνῶ εἰς τὸν ἥλιον θὰ ἔφθανε μετὰ 42 ἔτη καὶ 6 μῆνας, εἰς τὸν ἀπλανῆ τοῦτον θὰ ἀφικνεῖτο μόλις μετὰ 2,716,000 ἔτη. Ἐκ τῶν κατόπιν ἐρχομένων ἀστέρων, ὧν αἱ ἀποστάσεις γνωσταί, εἰσὶν ὁ β1 τοῦ ἀστερισμοῦ τοῦ κύκνου, ἀπέχων 14,948,000,000,000 λεύγας, ὁ Σείριος 39,516,000,000,000, ὁ Βέγας 42,200,000,000,000, ὁ Πολικός ἀστὴρ 100,600,000,000,000, καὶ ἡ Αἰξ 170,392,000,000,000. Οὗτοι εἰσὶν οἱ πλησιέστεροι ἀστέρες, οἱ εὐρισκόμενοι εἰς θ καὶ ἡμεῖς μέρος τοῦ διαστήματος. Ὡς πρὸς τὰ ἑκατομμύρια ἑκατομμυρίων τῶν λοιπῶν ἀστέρων τῶν ἠωρημένων ἐν τῷ κενῷ, ἀποβαίνει μαθηματικῶς ἀδύνατον νὰ λάθωμεν θάσιν τινὰ πρὸς καταμέτρησιν τῆς ἀποστάσεώς των, τῆς μεγαλειότητος ἢ πρὸς τοῦτο δυνάμεθα νὰ μεταχειρισθῶμεν, ἥτοι τῆς διαμέτρου τῆς γῆνους τροχίης (ἀριθμώσης 37,000,000, λευγῶν κατὰ μέσον ὄρον), ἀποβαίνουσης ἀνεπρκοῦς ἐνώπιον τοιούτων τεραστίων ἀποστάσεων. Θέλομεν δῶσαι ἰδέαν τινα μολκταῦτα τινῶν ἐκ τῶν ἀποστάσεων τούτων, λαμβάνοντες ὡς μέτρον τὴν ταχύτητα τοῦ φωτός, διατρέχοντος 77,000 λεύγας κατὰ δευτερόλεπτον.

Εἰς ἐνὸς δευτερολέπτου διάστημα, τὸ φῶς θὰ ἐστρέφετο ὀκτάκις περὶ τὴν ὑδρόγειον

σφαῖραν τοιαύτη ἢ τοῦ φωτός θαυμασίᾳ ταχύτητι.

Τὸ φῶς λοιπὸν, ὅπερ φθάνει ἐκ τῆς σελήνης εἰς ἐν δευτερόλεπτον καὶ ἐν τέταρτον, ἐκ τοῦ ἡλίου εἰς 8' καὶ 13'', ἐκ τοῦ Διὸς εἰς 42', ἐκ τοῦ Οὐρανοῦ εἰς δύο ὥρας, ἐκ τοῦ Προσειδῶνος εἰς τέσσαρας, ἀπαιτεῖ 3 ἔτη καὶ 6 μῆνας ὅπως φθάσῃ ἐκ τῆς Proxima, 44 ἔτη ἐκ τοῦ Σειρίου, 24 ἐκ τοῦ Βέγας, 26 ἐκ τοῦ Ἀρκτούρου, 50 ἐκ τοῦ Πολικοῦ ἀστέρος, 72 ἐκ τῆς Αἰξὸς καὶ 172 ἐκ τῆς Παρθένου. Οὕτως ὥστε, ὅταν παρατηρῶμεν ἀστὴρα τινὰ, δὲν βλέπομεν αὐτὸν οἷος εἶναι καθ' ἣν στιγμὴν διευθύνομεν τὸ ὄμμα πρὸς αὐτὸν, ἀλλ' οἷος ἦτο πρὸ 3,44,21,26 κτλ. ἔτων ἂν δέ τις τῶν ἀστέρων τούτων τυχὸν ἐξαφαινοῦντο, ἡμεῖς θὰ ἐξοκλοουθῶμεν βλέποντες αὐτὸν ἐρ' ὅσα ἔτη ἀπαιτεῖ τὸ φῶς τοῦ ἴνα φθάσῃ ἄχρις ἡμῶν, καίτοι οὗτος δὲν θὰ ὑπάρχῃ. Ὑπάρχουσιν ἔτι ἀστέρες, πέραν τῶν πλησιέστερων τούτων, ὄρατοὶ διὰ τοῦ τηλεσκοπίου τῶν τριῶν μέτρων, ὧν τὸ φῶς ἀπαιτεῖ 1,000 ἔτη ὅπως φθάσῃ ἄχρις ἡμῶν ἄλλων δὲ ὄρατῶν διὰ τοῦ τηλεσκοπίου τῶν 23 μέτρων, ἀπαιτεῖ 2,700 ἔτη. Ἄλλων τέλος τὸ φῶς φθάνει εἰς ἡμᾶς μετὰ 5, 10, ἢ 400, 000 ἔτη.

Τοιαύτους ἀριθμοὺς ἀρχίζει νὰ ἀπαντᾷ τὸ ὄμμα ἡμῶν ἐν τῷ πικνοράμῃ τοῦ ἀπείρου, πείθοντάς ἡμᾶς περὶ τοῦ εὐτελοῦς τῆς γῆς, ἣτις οὐδὲν ἄλλο ἐστὶν ἢ ὄρατὸν μηδὲν ὅπερ ὅμως ἐπὶ τοσούτους αἰῶνας ἐθεωρεῖτο ὡς τὸ κέντρον τοῦ σύμπαντος, καὶ τὸ στέγμα τῆς δημιουργίας.

Ἡ ἱστορία τοῦ ἐνάστρου οὐρανοῦ ἐκτυλίσσεται πρὸ ἡμῶν γιγαντιαία, ἀλλ' ἡμεῖς οὐδὲ τὴν πρώτην αὐτῆς λέξιν ἠδυνήθημεν ἔτι νὰ ἀναγνώσωμεν αἱ γνώσεις δ' ἡμῶν ἐπὶ τῶν λαμπρῶν τούτων ἀστέρων, οἵτινες ἀκτινοβολοῦσιν ἐν τῷ διαστήματι, ἐκτείνονται μόνον μέχρι τῶν πλησιεστάτων, ἐνῶ τὸ λοιπὸν τοῦ σύμπαντος ἀποκρύπτεται ἡμῖν ὡς

ἐκ τῆς ἀποστάσεως. Αἱ ἀδιάλειπτοι τῆς δημιουργίας διαπλάσεις, διενεργοῦνται χωρὶς ν' ἀποβιάνῃ ἡμῖν δυνατὸν νὰ τὰς σπουδάσωμεν, ἀλλ' οὔτε νὰ τὰς γνωρίσωμεν.

Κόσμοι γεννῶνται, ζῶσι, καὶ ἀποθνήσκουσιν, ἡλιοὶ ἀναλαμβάνουσι καὶ ἀποσβέννυνται, ἀνθρωπότητες ἀνδρῶνται καὶ ἐκλείπουσι, τὸ ἔργον τοῦ Θεοῦ ἐπιτελεῖται, καὶ ἡμεῖς φερόμεθα μετὰ τῶν ἄλλων πλασμάτων εἰς τὴν αἰώνιον ἄβυσσον, οὐδὲν γινώσκοντες, τὰ πάντα ἀγνοοῦντες, τοῦτο δὲ μόνον ἐπιστάμενοι, ὅτι «οἱ οὐρανοὶ διηγοῦνται δόξαν Θεοῦ.»

Ἐλαλήσαμεν περὶ τῶν ἀποστάσεων τῶν πλησιεστέρων ἀπλανῶν ἀστέρων αὐταὶ ὅμως βοηθοῦσι τῇ ἡμετέρᾳ φαντασίᾳ ὅπως ἀνέλθῃ εἰς τὰ ὕψη τῶν ἀπείρων τοῦ οὐρανοῦ διαστημάτων. Ζητήσωμεν ἤδη ἐν τῷ ἀγλαῷ τούτῳ οὐρανῷ, τὸν ἀριθμὸν τῶν ἀστέρων, οἵτινες καταφωτίζουσιν αὐτὸν δι' ἐξαισίου αἴγλης, καὶ ὡς μύρμηκες ἐν μυρμηκιᾷ κατοικοῦσιν αὐτὸν, καίτοι ἀριστάμενοι ἀλλήλων ἐκπληκτικῶς.

Ἐν ἀμφοτέροις τοῖς ἡμισφαίροις ὑπολογίζονται 18 ἀστέρες πρώτου μεγέθους, 60 δευτέρου, 200 τρίτου, 500 τετάρτου, 1,400 πέμπτου, καὶ 4,000 ἕκτου, ἥτοι ὑπὲρ τὰς 6,000 ἀστέρες, ὄρατοὶ διὰ γυμνοῦ ὀφθαλμοῦ. Ἡ κατάταξις αὕτη τῶν ἀστέρων, δὲν ἀρροᾷ εἰς τὸ πραγματικὸν αὐτῶν μέγεθος, ἀλλ' εἰς τὴν σχετικὴν μόνον αὐτῶν λαμπρότητα, καθόσον οἱ ὡς μικρότεροι θεωρούμενοι, εἰσὶν ἀπλῶς οἱ μᾶλλον μεμακρυσμένοι, καὶ ἐπομένως κατώτεροι τὴν λάμψιν. Οἱ δὲ διὰ τοῦ τηλεσκοπίου ὄρατοὶ, ἀνέρχονται εἰς 75,000,000. Τοιαύτη πληθὺς εὐλαμπῶν μαργαριτῶν ἐν τῷ ἀπεράντῳ κενῷ ἐγκατεσπαρμένων καὶ ὑπὸ τοῦ νόμου τῆς βαρύτητος συγκρατούμενων, ἀπκρτίζει ἐν καὶ τὸ αὐτὸ ἔθνος, μίαν καὶ τὴν αὐτὴν συμπολιτείαν, μίαν καὶ τὴν αὐτὴν ἀδελφότητα.

Ποῦ μὲν εἰσὶ κατὰ μυριάδας συμπεπικνω-

μένοι, ὡς αἰθέρια ἀρχιπελάγη πεπυκασμένα ὑπὸ νήσων ἐπιπλευσῶν ἐν τῷ κενῷ, ποῦ δὲ συνηρμοσμένοι εἰς ἀστρῶα συστήματα ἀνέρχονται δὲ ἢ κατέρχονται ὁμοθυμαδὸν περὶ τι ἀόρατον κέντρον. Μέγας ἀριθμὸς ἀστέρων—σχεδὸν εἰς ἐπὶ τεσσαράκοντα—οἵτινες δι' ἀσθενῶν τηλεσκοπίων ἐφαίνοντο ἀπλοῖ, εὐρέθησαν διττοὶ ὅτε διηυθύνθη πρὸς αὐτοὺς τὸ ὀξυδερκὲς ὄμμα τῶν τηλεσκοπίων τοῦ Ἐρσσελ, τοῦ Στρούβ, τοῦ λόρδου Ρῶς, καὶ ἐκεί ἐνθα διεκρίνετο εἰς καὶ μόνος ἀπλανῆς, σπουδάζεται ἤδη σύστημα δύο ἡλίων συστρεφόμενων περὶ κοινόν τι κέντρον. Παρατηρήθησαν πρὸς τοῦτοις ἀστέρες πολλαπλοῖ, τριπλᾶ καὶ τετραπλᾶ συστήματα κόσμων. Τὸ δὲ κατὰ πηκτικώτερον, οἱ ἡλιοὶ οὗτοι εἰσὶ ποικίλοι τὸ χρῶμα. Οὕτως, ἐπὶ παραδείγματι, ἐν τῷ συστήματι τοῦ α τοῦ ἀστερισμοῦ τοῦ βουκόλου ὁ μέγας ἥλιος εἶναι λευκός, ὁ δὲ μικρὸς κυανός. Ἐν τῷ γ τῆς Ἀνδρομέδας ὁ εἰς τῶν δύο ἡλίων εἶναι πορτοκαλλόχρους, ὁ δ' ἕτερος πράσινος. Ἐν τῷ μ τοῦ Περσέως ὁ μὲν εἰς εἶναι πορφύρεος, ὁ δὲ κυανός. Ἐν τῷ ρ τοῦ Ὀρεως, εἰσὶν ἀμφοτέροι κυανοῖ. Ἐν τῷ α τῆς Κασσιόπης ὁ μέγας ἥλιος εἶναι ἐρυθρός, ὁ δὲ μικρὸς πρασινωπός, κλπ.

Οἷον μαγικὸν θέαμα διανοίγεται πρὸ ἡμῶν, ὅταν διὰ τοῦ τηλεσκοπίου παρατηρῶμεν τοὺς ἀπωτάτους τούτους ἡλίους, ἀξιοθαυμάστους πηγὰς νέου κόσμου χρωμάτων! Σφαίρας φωτιζομένας ὑπὸ δύο ἡλίων, ὧν ὁ εἰς ἀκτινοβολεῖ ὡς παμμεγέθους διφυγῆς λυχνίτης καὶ ὁ ἕτερος ἀπκστράπτει ὡς πελώριος λαμπρὸς σμάρραγδος! Φύσεις μοναδικὰς, ἐνθα τὸ πᾶν περιβάλλεται πορφύραν, καὶ αἱ ἀποχρώσεις τοῦ χρασοῦ καὶ τοῦ σαπφείρου συναρμολογοῦνται. ὑπάρχοντος δευτέρου ἢ τρίτου τινὸς ἡλίου κυανοῦ. ἢ κτριπνόχρου. Ἡμέρας πρασινοειδεῖς, πορτοκαλλόχρους, νύκτας φωτιζομένας ὑπὸ σεληνῶν ποικιλοχρῶν, πιστῶν κατόπτρων τῶν ποι-

κίλων ήλιων, και ὄψεις ἐν γένει μοναδικὰς, ἀς οὐδεμίαν ἀνθρώπινος ἐν τῇ γῆ ἐπίνοια θά ἠδύνατο νὰ παραστήσῃ.

Ἐπάρχουσιν ἀστέρες αἰφνηδῶς ἀναφανόμενοι, διακείμενοι ἐπὶ τινὰ χρόνον ἐν τῷ ὀρίζοντι, καὶ μετὰ ταῦτα ἐξαφανίζονται.

Τοιαῦται αἰφνηδῶς ἐμφανίσεις ἀστέρων παρατηρήθησαν 22, ἀφ' οὗτο ὁ ἀνθρώπος παρατηρεῖ τοὺς ἀστέρας, ὧν αἱ τελευταῖαι κατὰ τὸ 1866 τὸν Μάιον, ἐν τῷ ἀστερισμῷ τοῦ βορείου στεφάνου, καὶ τὸν Νοέμβριον τοῦ 1876 ἐν τῷ τοῦ κύκνου.

Ἐπάρχουσι τέλος ἀστέρες ὀλοτελῶς ἐσβεσμένοι. Ὁ Κασίνης κατὰ τὸν 17. αἰῶνα, καὶ ὁ Ἐρσχιελ περὶ τὴν λήξιν τοῦ 17. παρατήρησαν μέγαν ἀριθμὸν ἐσβεσμένων ἀστέρων. Εἰσι ταῦτα συστήματα κόσμων κατεστραμμένων, ἐφ' ὧν τὸ τέλος τῶν αἰώνων ἐσήμανε.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΛΟΒΕΡΔΟΣ.

ΗΜΙΣΥ ΦΡΑΓΚΟΝ.

ΔΙΗΓΗΜΑ.

Πρό τινων ἡμερῶν ἀνέγνωσα ἐν τινι Ἱταλικῇ τῆς Ρώμης ἐφημερίδι ὅτι νεανίας τις, μεταβάς εἰς καφεναεῖον, ὅπως πῖν καφέ, ἐθλασε τὸ ποτήριον τοῦ ὕδατος, ὅπερ, ὀλισθησάντων χειρῶν του, ἐπεσε χαμαὶ, καὶ δὲν εἶχεν 25 ἑκατοστὰ, ὅπως πληρώσῃ τὸ ἀντίτιμον αὐτοῦ, διόπερ ὁ καφεπώλης ἐξέβρισε αὐτὸν δεινῶς.

Τὸ συμβῆν τοῦτο, ὅπερ ἐν τῇ ἀπλότῃ του εἶνα: διδακτικώτατον, διότι ἀποδεικνύει τρανῶς ὅτι ἐπάρχουσιν ἀνθρώποι θεωροῦντες τὴν πενίαν ὡς τὸ ἔσχατον τῶν ἐγκλημάτων, μοὶ ἐνεθύμισε τὴν ἐπομένην ἱστορίαν, ἣν φίλος μοῦ τις Ἰταλὸς μοὶ διηγήθη πρό τινων μηνῶν.

Ἐν τῷ φρουρίῳ Χαλλιέρ εἶχον συνελθεῖ ἱκανοὶ κυνηγοί, αἵτινες, ἀφοῦ ἔφαγον καλῶς,

ἤρξαντο συνομιλοῦντες περὶ θήρας καὶ ἄλλων ἀντικειμένων. Κυρία τις, τοῦ λόγου ἐμπειρόντος περὶ μεγάλων συγκινήσεων, εἶπε τὸ παράδοξον τοῦτο:

— Αἱ μεγάλαι συγκινήσεις ἐπεφυλάχθησαν διὰ τὸ ὠραῖον φύλον, διότι οἱ ἀνδρες εἰσιν ἀνίκανοι νὰ αἰσθανθῶσιν αὐτάς.

Φυσικῶς τῷ λόγῳ οἱ κυνηγοὶ πάντες ὁμοφώνως ἀντέκρουσαν τὴν ἰδέαν τῆς κυρίας ταύτης.

Διάσημὸς τις στρατηγὸς, ἀρπάσας, οὕτως εἶπεν, τοὺς βαθμοὺς του ἀπαντᾷ ἐπὶ τῶν πεδίων τῶν μαχῶν, ἐδήλωσεν ὅτι τὴν ἰσχυρώτερην συγκίνησιν ἠσθάνθη τὴν πρώτην φοράν, καθ' ἣν ἤκουσε τὸν συριγμὸν τῶν ἐχθρικών σφαιρῶν.

Περίφημος ἰατρὸς ὡμολόγησεν ὅτι ἐλιποθύμησε καὶ ἠναγκάσθη νὰ μείνῃ κλινῆρης ἐπὶ 8 ἡμέρας, ὅτε ἔκαμε τὴν πρώτην ἐγχείρισιν.

Μεσίτης τις τοῦ συναλλάγματος, εἶπεν ὅτι μέγα συνεκινήθη, ὅπταν κατὰ πρόωτον πρόβη εἰς μεσιτικὴν πράξιν.

Νεανίας τις διεταίνοτο ὅτι συνεκινήθη σφόδρα ὅτε τὸ πρόωτον ἐμονομάχησεν. Ἄλλος τις ὅτε τὸ πρόωτον ἤλθεν εἰς συνέντευξιν μετὰ τῆς πρώτης ἐρωμένης του.

Γέρον βουλευτὴς εἶπεν ὅτι τότε μόνον ἠσθάνθη μεγίστην συγκίνησιν, ὅτε ἀνῆλθε κατὰ πρόωτον τὸ βῆμα.

Δραματικὸς τις δὲ ποιητὴς, ὅτε πρόωτον εἶδεν ἐπὶ τῆς σκηνῆς τὸ ἔργον του συριζόμενον.

Ταῦτα πάντα ἐξετέθησαν, ὅπως ἀντίκρουσθῇ ἡ τῆς κυρίας ἰδέα.

— Ὑμεῖς δὲ, εἶπέ τις τῶν κυνηγῶν πρός τινὰ τραπεζίτην, κάτοχον δεκάδος τινὸς ἑκατομμυρίων, δὲν ἠσθάνθητέ ποτε ἰσχυρὰν συγκίνησιν;

— Μάλιστα, φίλοι μου, ἀπάντησεν ὁ τραπεζίτης, καὶ αἰτία τῆς σφοδρᾶς συγκινήσεώς μου ὑπῆρξεν 1 (2 φράγκον).

Οἷτε κυνηγοὶ καὶ αἱ κυρίαὶ παρεκάλεσαν τὸν τραπεζίτην νὰ τοῖς διηγηθῇ τὴν ἱστορίαν τῆς συγκινήσεώς του ἐκεῖνης. Οὗτος δὲ ἤρξατο ὡς ἀκολούθως:

— Ὡς κάλλιστα γινώσκετε, φίλοι μου, δὲν ἐγεννήθη ἐπὶ σπρωμνῆς παραγεμισμένης μετὰ τραπεζογραμμάτια. ἤμην πτωχότατος. Ἠλθον εἰς Παρισίους φορῶν ζευγὸς χονδροειδῶν ὑποδημάτων καὶ φέρων συστατικὴν ἐπιστολὴν πρός τινὰ τραπεζίτην, εἰς τὴν Τράπεζαν τοῦ ὀποίου ἠλπιζον νὰ ἐπιτύχω μικρὰν τινα θέσιν, καθόσον οὔτε εὐφραδίαι, οὔτε ἱκανότητός τινος ἐστερούμην. Δυστυχῶς ὁ τραπεζίτης ἐκεῖνος ἦτο ἀπόροιστος.

— Δότε μοι τὴν ἐπιστολὴν καὶ τῷ τῆν ἐγχειρίζω, μοὶ ἔλεγε καθ' ἑκάστην ὑπηρέτης, ὃν εὕρισκον ἐν τῷ προθαλάμῳ τοῦ Τραπεζίτου.

Ἐπειδὴ δ' ἐγὼ διίσχυριζόμην ὅτι ἐπόθουν νὰ ἐγχειρίσω αὐτῷ ὁ ἴδιος τὴν ἐπιστολὴν, ὁ ὑπηρέτης μοὶ ἔλεγε νὰ ἐπιστρέψω τὴν ἐπιούσαν, ὅτε πάλιν ἐπαναλαμβάνετο ἡ αὐτὴ τῆς προτεραιότητος σκηνῆς, ὁ αὐτὸς διάλογος.

Ἐνὼ μὲ Ἰώβειον ὑπομονὴν περιέμενον τὴν ἡμέραν καθ' ἣν θὰ ἠξιούμην νὰ παρουσιασθῶ εἰς τὸν τραπεζίτην, ἔζων μετὰ μεγάλην οικονομίαν, διότι ἔφερον μετ' ἐμαυτοῦ ὀλίγα χρήματα, ἅπερ καθ' ἑκάστην ἠλαττοῦντο.

Ἐνοχίασα δωμάτιον εἰς τὸ ἀνώγειον πενιχοῦ ξενοδοχείου, δι' ὃ ἐπλήρωνον 10 σολῖδας καθ' ἑκάστην. Ἐτρωγον δὲ εἰς πενιχρότερον καπηλεῖον, κείμενον παρὰ τῷ γραφείῳ τῆς «Συνταγματικῆς», καὶ ἐπλήρωνον ἐλάχιστα.

Ἐσπέραν τινὰ καθ' ἣν ἐπλανώμην ἀσκόπως ἐν ταῖς ὁδοῖς τοῦ προαστείου. Ἀγ. Γερμανοῦ, ἤρξατο καταπίπτουσα ραγδαία βροχῇ. Δὲν εἶχον ἀλεξιβρόχιον τὰ μέσα μου δὲ δὲν μοὶ ἐπέτρεπον νὰ ἐπιβῶ δίφρου ἀλλὰ καὶ ἡ κατάστασις τῶν ὑποδημάτων μου δὲν ἦτο

τοιαύτη, ὥστε νὰ ἀποτολήμω νὰ ὁδοιπορήσω διασχίζων ρύακας σχηματισθέντας ἐκ τῶν ὀμβρίμων ὑδάτων.

Παρατήρησα ξενοδοχεῖον τι, κατὰ τὸ φαινόμενον μέτριον. Ἐσκέφθην λοιπὸν νὰ καταφύγῃ εἰς αὐτό. Ἐκαμα τὸν ἰσολογισμὸν τοῦ ταμείου μου, καὶ εὕρον ὅτι ἦμην κάτοχος δύο φράγκων. Εἰσηλθὼν λοιπὸν εἰς τὸ ξενοδοχεῖον.

Ἐκάθισα παρὰ τινὰ τράπεζαν ἔλαβον τὴν ἴσταν καὶ παρατήρησα τὰς τιμὰς τῶν μερίδων καὶ οὐχὶ τὰ φανερὰ εἶδον ὅτι ἠδυνάμην νὰ φάγω ἐξοδεῶν φράγκον ἐν καὶ ἑκατοστὰ ἐννενηκοντα καὶ ὅτι ἠδυνάμην ἐπὶ τέλος, ἀξιοπρεπείας χάριν, νὰ ἀφήσω καὶ μπαχτσίσι εἰς τὸν ὑπηρέτην δέκα ἑκατοστὰ. Ἐφαγον λοιπὸν ὡς θέλει ὁ Θεός.

Ἐκάλεσα τότε τὸν ὑπηρέτην καὶ τῷ ἐνεχείρισα τὰ δύο μου φράγκα.

— Ἐλλείπουσι τεσσαράκοντα ἑκατοστὰ, εἶπεν ὁ ὑπηρέτης.

— Ἐχετε λάθος, ἀντεῖπον ἐγώ.

Καὶ ἤρξατο διένεξις.

Ἡ διαφορὰ προήρχετο ἐκ τούτου. Ἐγὼ ἔπιον ὀλίγον οἶνον ἐκ τῆς φιάλης, νομίζων ὅτι θὰ πληρώσω 10 τὸ πολὺ ἑκατοστὰ. Ὁ ὑπηρέτης ὑπελόγιζεν εἰς βάρους μου ὀλόκληρον τὴν φιάλην.

— Παρατηρήσατε, μοὶ ἔλεγεν ὁ ὑπηρέτης. Βλέπετε τὸ σημεῖον αὐτὸ ἐν τῇ φιάλῃ; Ἄμα τὸ ὑπερβῆτε, ὀφείλετε νὰ πληρώσῃτε ὀλόκληρον τὴν φιάλην.

Παρατήρησα τὸ μοῖραῖον σημεῖον, καὶ εἶδον ὅτι ὑπερέβην αὐτὸ κατὰ ἓν χιλιοστημόριον.

Οἱ εἰς τὰς λοιπὰς τραπεζὰς παρακαθήμενοι κύριοι ἤρξαντο παρατηροῦντές με ψυχρὸς ἰδρῶς ἔρρεεν ἀπὸ τοῦ προσώπου μου.

— Τί συμβαίνει; ἠρώτησεν ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ Ξενοδοχείου.

— Ὁ κύριος ἀπαιτεῖ νὰ μὴ πληρώσῃ τὸν οἶνον, ὃν ἔπιεν, ἀπεκρίθη ὁ ὑπηρέτης.

— Ὑπερέβη τὸ σημεῖον;

— Βέβαια.

— Τότε ἡ συζήτησις ἀποβαίνει περιττή.

Ὁ κύριος πρέπει νὰ πληρώσῃ.

Ἀπέμαξα τὸν ψυχρὸν τοῦ μετώπου μου ἰδρῶτα, καὶ, ἀναλαθῶν θάρρος, ἀπετόλμησα νὰ εἶπω:

— Κύριε, ἡ υπέρβασις τοῦ σημείου δὲν ἀξίζει πλεῖστον τῶν 10 ἐκατοστῶν. Λάβετε ἐπὶ πλεόν 10 ἐκατοστά διὰ τὴν υπέρβασιν.

— Ἐστω, εἶπεν ὁ ξενοδόχος· ἂν ὡς χάριν τὸ ζητεῖτε, δέχομαι ἂν ὅλοι οἱ πελάται μας ὠμοιάζον ὑμῖν, δὲν θὰ ἠδυνάμεθα νὰ πορισθῶμεν οὐχί ἄρτον, ἀλλ' οὐδὲ ὕδωρ.

— Ποῖος εἶναι ὁ κύριος αὐτός; εἶπε φοβερὰ καὶ ἀποτρόπαιος μέγαιρα, αἰφνης ἀπὸ τοῦ μαγειρίου ἐξελθοῦσα καὶ παρατηρήσασά με ὡς παρατηρεῖ τις παράδοξον θηρίον τῆς Ἀφρικῆς. Ποῖος εἶναι ὁ κύριος ὅστις δὲν πληροῦναι ἀφοῦ ἔπιεν;

Ἐγὼ ὠχρίασα! Ὁμοιάζον νεκρῷ. Οἱ πόδες μου ἔτρεμον. Ἐγερθεὶς ἀπώθησα ἐκ τῆς τραπέζης τὴν τράπεζαν, καὶ τὸ ἀντικείμενον τῆς συζητήσεως, ἡ ἐπάρτος φιάλη, ἀνετράπη, τὸ δὲ περιεχόμενον ἐχύθη δλόκληρον ἐπὶ τοῦ τραπέζουανδρήλου.

Φοβούμενος μὴ καταπέσω, ἐστηρίχθην εἰς τὸν τοῖχον. Τὴν στιγμὴν ἐκείνην παιδίον δωδεκαετὲς, μικρὸς ὑπηρέτης τοῦ ξενοδοχείου, ἔκυψεν ὑπὸ τὴν τράπεζαν, καὶ εἶτα, ἐγερθὲν, μοὶ λέγει:

— Κύριε, σὰς ἔπεσε τὸ 1/2 αὐτὸ φράγκον.

Ἐγὼ ἐγίνωσκον κάλλιστα ὅτι οὐδὲν μοὶ ἔπεσε. Νοήσας λοιπὸν ὅτι τὸ ἀγαθὸν παιδίον ἠθέλησε νὰ μοὶ δανείσῃ τὸ ποσὸν αὐτὸ, ἔλαβον τὸ νόμισμα, θλίψας εὐγνωμόνως τὴν χεῖρα του· μετέβην εἰς τὸν δακρίβαντα τοῦ ξενοδόχου, ἐπλήρωσα, καὶ ἐξῆλθον παραπαίων ὡσεὶ μεθυθεὶς.

Ὅπως ἐπανακάμψω εἰς τὸ ἀνώγειόν μου,

ἔδει νὰ διέλθω ἐκ τοῦ Σηκουάνα, ἀλλ' ἔπει-
δὴ δὲν εἶχον ὅπως πληρώσω διόδια, ἀπέφυγα
τὴν γέφυραν τῶν Τεχνῶν καὶ τὴν τῶν Ἀγί-
ων Πατέρων καὶ, λαθῶν τὴν ἐδὸν τοῦ Βάκ,
διῆλθον ἐκ τῆς Βασιλικῆς γερύρας.

Ἐκεῖ ἔστην ὅπως παρατηρήσω τὸ ὕδωρ,
ὑπερ διερχετο παταγοῦν. Ἡ θλιβερά ἰδέα
τῆς αὐτοκτονίας διῆλθεν ὡς ἀστραπὴ διὰ τοῦ
νοῦς μου· ἐπειδὴ ὅμως ἐμνήσθην τῆς μητρὸς
μου, ἐξηκολούθησα προχωρῶν.

Τὴν ἐπιούσαν ἠξιώθην νὰ ἴδω τὸν τραπέ-
ζίτην. Ὡς αἱ δυστυχίαι, οὕτω καὶ αἱ εὐτυ-
χίαι δὲν ἔρχονται ποτὲ μόναι. Ἦτο κενὴ θέ-
σις τις ἐν τῇ Τραπεζῇ καὶ διωρίσθην. Δὲν
εἶχον ἔπειτα παρέλθαι ἑβδομάδες πολλὰ καὶ
παρητήθη ὁ λογιστὴς τοῦ καταστήματος.
Τὴν ἀνεπλήρωσα ἐγὼ.

Ἐκτοτε μετέβαινον ἀνὰ πᾶσαν Κυριακὴν
εἰς τὸ ξενοδοχεῖον τοῦ Ἀγ. Γερμανοῦ, καὶ
τοὶ μεγίστην πρὸς αὐτὸ αἰσθανόμενος ἀντι-
πάθειαν, ὅπως, τρώγων, δίδω κακτικῶς
μαχτοῖσι εἰς τὸ παιδίον ἐκεῖνο τὸ δανείσάν
μοι τὸ 1/2 φράγκον καὶ σῶσάν με ἐκ τῆς
αἰσχύνης.

Ἄη νομίσητε δὲ, φίλοι μου, ὅτι μὲ τὸ φι-
λοδώρημα τῆς Κυριακῆς ἐνόμισα ὅτι ἐπλήρω-
σα τὴν πρὸς τὸ ἀγαθὸν παιδίον εὐγνωμοσύνην
μου. Οὐχί. Τὸ παιδίον ἠῤῥησε καὶ ἐγὼ τῇ
ἐχρηρήγησα κεφάλαια ὅπως ἀνοίξῃ ξενοδοχεί-
ον. Τὸ ξενοδοχεῖόν του εἶναι μεγαλοπρεπέ-
στατον. Ὁ πρῶν παῖς κερδίσει νῦν ἄφθονα.
Θὰ σὰς προσφέρω γεῦμα εἰς τὸ ξενοδοχεῖόν
του, ὅποτε ἐπιστρέψωμεν εἰς Παρισίους, διὰ
νὰ γνωρίσητε τὸν πιστωτὴν μου.

Ἡ ἱστορία αὕτη δὲν συγκινεῖ; Πολλάκις
λοιπὸν ἡ ἀγαθοεργία δὲν κρίνεται εἰς τὴν
θάλασσαν. Πολλάκις βοηθῶν τις τὸν ὁμοίον
του, ἔχοντα ἀνάγκην βοηθείας, βοηθεῖ ἐν ἐ-
γνοίᾳ ἑαυτὸν καὶ δημιουργεῖ ἑαυτῷ τὴν εὐ-
τυχίαν.

Τὸ μάθημα τοῦτο ἀς χρησιμεύσῃ εἰς τοὺς
ἐγωϊστὰς, ὧν πᾶσαι αἱ κοινωνίαι βριθοῦσι
δυστυχῶς.

ΕΥΤΥΧΕΙΣ—ΔΥΣΤΥΧΕΙΣ.

« Δὸς μοι σταλαγμὸν τύχης ἢ φρενῶν
πίθον », ἔλεγον οἱ ἀθάνατοι πρόγονοί μας.

Ἡ φράσις αὕτη, ἀπλοποιοῦμένη, δηλοῖ
τοῦτο: « μίαν καὶ μόνην σταγόνα τύχης
ὅπως δῆποτε δεόν νὰ ἔχω· ἐκτὸς ἂν ἦτο δυ-
νατὸν νὰ μοὶ δοθῇ δλόκληρος φρενῶν πίθος,
ὅπως ἰσοδυναμήσῃ μὲ τὴν τῆς τύχης σταγό-
να. Ἐπειδὴ ὅμως φρενῶν πίθος εἶναι τι ἀδύ-
νατον, ἄρα ἀνάγκη ἀπόλυτος ὑπάρχει τῆς
σταγόνης ταύτης, ἥς ἄνευ ἀπόλωλα. »

Ἐὰν δὲ πλεῖστον ἀπλοποιήσωμεν τὴν
ιδέαν, δυναμέθα νὰ συνοψίσωμεν αὐτὴν οὕ-
τως: « Ὁ νοῦς οὐδὲν χρησιμεύει, ἄνευ τῆς
βοηθείας τῆς τύχης. »

Καὶ εἶχον δίκαιον. Καὶ σήμερον καθ'
ἐκάστην παρατηροῦμεν ὅτι ἄνθρωποι ἔχον-
τες νοῦν δυστυχοῦσιν, ἐνῶ ἄλλοι, ἀξίωθέντες
νὰ ἔχωσι τῆς τύχης τῆς εὐνοίαν, εὐδαιμονοῦ-
σι, καὶ τοὶ κατὰ τὸν νοῦν μόλις ὑπερτεροῦν-
τες τὰ λοιπὰ ζῶα.

Ἄλλὰ τί ἐστὶ λοιπὸν τύχη; Οἱ πρόγονοί
μας διετεινοντο ὅτι ἦτο Θεὰ τυφλὴ, διόπερ
ἠγνόει νὰ ἐκλέξῃ τοὺς προστατευομένους
τῆς· παριστάνετο δὲ ὡς ἐπὶ σφαίρας ἵστα-
μένῃ, πρὸς ἀπόδειξιν ὅτι ἦτο ἄστατος. Με-
γάλην δὲ ἀπέδιδον εἰς τὴν ἰσχὺν αὐτῆς ση-
μασίαν. Διὰ τοῦτο ἔλεγον: « Ὅν τύχη μέλα-
να γράψει, τοῦτον πᾶς ὁ χρόνος οὐ δύναται
λευκάναι ». Τίς δὲν ἐνθυμεῖται τὸ Ἡσιόδειον
« αἶσα γὰρ οὕτως ἐστίν. » (Θεογον. 345).
Ὁ Ἡλιόδωρος ἔγραψεν ἄλλοτε: « Τοὺς γὰρ
Μοιρῶν ἀτρέπτους ἕρους, προῖδειν μὲν δυνα-
τὸν, ἐκφεύγειν δὲ οὐκ ἐφικτὸν. (Αἰθιοπ.: Β'.
24). Ἐνόμιζον δὲ οἱ Ἕλληνες ὅτι καὶ τῶν

Θεῶν ἰσχυροτέρῃ ἦτον ἡ τύχη. Διὰ τοῦτο ὁ
πατὴρ τῆς ἱστορίας εἶπε: « Τὴν πεπρωμένην
Μοῖραν ἀδύνατά ἐστιν ἀποφυγεῖν καὶ Θεῶν »
(Ἡρόδ.: Α'. 94).

Ἐκεῖνοι κἀν ἐξήγησαν σαφῶς τί ἐστὶ τύ-
χη. Ἡμεῖς ὅμως, φιλόσοφοι νεώτατοι καὶ
ἐπομένως μᾶλλον πεφωτισμένοι (!), τὴν ἀ-
ληγορίαν τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων δὲν ἐνεκρί-
ναμεν, ἀλλὰ δοξάζομεν ὅτι τύχη δὲν ὑπάρ-
χει, καὶ ὅτι ἡ τῶν πραγμάτων φορὰ, ἐκείνη
μόνη φέρει ἡμῖν τὰ κατὰ ἢ ἀγαθὰ. Τὴν τύ-
χην λοιπὸν ἀπεκκέσαμεν φορὰν τῶν πραγ-
μάτων καὶ ἐνομίσσαμεν ὅτι οὕτω τὴν ἀπεδεί-
ξαμεν ὡς μὴ ὑπάρχουσαν. Ἄλλὰ τότε τί ἐστὶ
φορὰ τῶν πραγμάτων; Τίς διέπει τὸν τοιοῦ-
τον ἢ τοιοῦτον αὐτῶν συνδυασμὸν; Τίς ἄγει
καὶ φέρει αὐτά; Οἱ ἀρχαῖοι ἔλεγον « ἡ Τύ-
χη ». Ἡμεῖς λέγομεν « τὸ ἀπροσδόκητον, τὸ
τυχαῖον ». Χιλίους, βλέπετε, ποιοῦμεν ἐλιγ-
μοὺς καὶ λοξοδρομίας, ὅπως εἴπωμεν ἄλλο
ἄφ' ὅ,τι οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες ἔλεγον, ἢ ὅμως
λέγομεν μοιραῖως πάντοτε τὸ αὐτό. Ἄλλὰ
τότε, ἀφοῦ τυφλὴ σύμπτωσις, μὴ διεπομένη
ὑπ' οὐδενός, φέρει τὸν κόσμον ἄνω κάτω, καὶ
ἄλλους μὲν καθιστᾷ εὐδαίμονας, ἄλλους δὲ
δυστυχεῖς, τότε ποῦ εἶναι ἡ περὶ Θεότητος
ιδέα, ποῦ εἶναι ἡ κατὰ τῶν ὑλιστικῶν ἰδε-
ῶν Δὸν-Κισσότιος ἐκστρατεία μας; Τότε
παρκαδεχόμεθα τὴν ὕλην ὡς τυφλῶς διέπου-
σαν τὰ πάντα. Λογικώτεροι φαίνονται ἡμῖν
οἱ Μουσουλμάνοι, οἵτινες, συνεπέστεροι πρὸς
ἑαυτοὺς, σοὶ λέγουσιν ὅτι τὰ πάντα εἰσὶ πε-
πρωμένα· ὅτι ὅ,τι ἐγράφη ἐν τῇ βίβλῳ τοῦ αὐ-
ρανοῦ, ἐκεῖνο μέλλει ἀναποδράστως νὰ συμβῇ·
καὶ ὅτι οὐδεμίᾳ ἀνθρωπίνῃ δύναμις δύναται
ν' ἀλλάξῃ τοῦ πεπρωμένου τὴν πορείαν.

Ἄλλ' ἡμεῖς ἄλλως σκεπτόμεθα. Ἡμεῖς
δαιρούμεθα εἰς δύο στρατόπεδα· εἰς εὐδαί-
μονας καὶ μὴ. Οἱ μὴ εὐδαίμονες σοὶ λέγου-
σιν ὅτι ἀνωτέρω περὶ φορᾶς τῶν πραγμά-
των ἐρρήθη. Οἱ δὲ εὐτυχεῖς, ἐκεῖνοι δικαί-

νονται μετά πάσης; πεπειθήσεως ὅτι ὁ νοῦς, ἡ κρίσις, ἡ σκέψις, ἔκεινα μόνον φέρουσι τὴν εὐδαιμονίαν, ἢ δὲ ἀκρίσια, ἢ ἀφροσύνη, ἢ ἀπερισκεψία, ἔκεινα πορίζουσιν ἡμῖν τὴν δυστυχίαν. Θέλουσι, βλέπετε, νὰ μᾶς πείσωσιν ὅτι χάρις τῇ πολλῇ των σοφίᾳ δὲν δυστυχοῦσιν, ἐνῶ οἱ λοιποὶ πάσχουσι, διότι δὲν ἔχουσι νοῦν.

Καὶ περὶ μὲν τῶν πρώτων οὐδείς λόγος. Εἶπομεν καὶ ἐπαναλέγομεν ὅτι οὗτοι οὐδὲν ἄλλο πράττουσιν ἢ μεταβάλλουσι τὰ δονόματα, καλοῦντες τὴν Τύχην τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων, ἢ τὸ Πεπρωμένον τῶν Μουσουλῶν, φορὰν τῶν πραγμάτων.

Περὶ δὲ τῶν δευτέρων τί νὰ εἰπωμεν; Οὐτοί, θέλοντες νὰ ὑψώσωσιν ἑαυτοὺς, παραλογίζονται.

Ἐπιθεώσωμεν ὅτι δύο ἄνθρωποι τῆς αὐτῆς ἰκανότητος καὶ ἀξίας, τῆς αὐτῆς τιμιότητος καὶ δραστηριότητος, ἔρχονται εἰς Ἀλεξάνδρειαν. Καὶ ἀμφότεροι μὲν διορίζονται εἰς λαμπρὰς θέσεις ἐμπορικᾶς, ἀλλὰ μετὰ δύο μῆνας, ὁ μὲν προσλαβὼν τὸν Α. ἐμπορος χρεωκοπεῖ, ὁ δὲ προσλαβὼν τὸν Β. κερδίζει ὑπέρογκα ποσά. Οἷον ἐπέρχεται ἀποτέλεσμα; Ὁ μὲν Α. ρίπτεται εἰς τὰς ὁδοὺς, ὁ δὲ Β. τὴν πρῶτον μανθάνει ὅτι τῷ αὐξάνεται ὁ μισθός. Τίς ἐκ τῶν δύο εἶχε τὸν πλείονα νοῦν; Τίς δὲ ὑπῆρξεν ὁ ἀνόητος;

Ἐτερον. Δύο φίλοι ἀποχωρίζονται. Καὶ ὁ μὲν Α. μεταβαίνει εἰς τὸ γραφεῖόν του, ὁ δὲ Β. εἰς τὴν ἀγορὰν, ἵνα ἀγοράσῃ τρόφιμα. Ὁ Α. διερχόμενος διὰ τῆς πλατείας προσκοπτεῖ καὶ πίπτει ἀμάρμα ἀπὸ ρυτῆρος τρέχουσα (κατὰ τὴν ἐπικρατοῦσαν ἐνταῦθα συνήθειαν) διέρχεται ἄνωθεν αὐτοῦ καὶ τῷ θραύει τὴν κνήμην. Ὁ Β. ἀπ' ἐναντίας, διερχόμενος ἀπὸ τινος στενωποῦ, εὐρίσκει χρηματόδεμα ἐκ 300 λιπῶν. Τίς ὑπῆρξεν ὁ εὐφυής, τίς δὲ ὁ ἀνόητος;

Ἄλλα παραδείγματα τοιαῦτα ἄπειρα ἡ-

δυνάμεθα ν' ἀναγράψωμεν, ἐξ ὧν θ' ἀπεδεικνύετο ἡλίου τηλαυγέστερον ὅτι οὐχὶ ὁ νοῦς, ἀλλ' ἡ Τύχη, τὸ Πεπρωμένον, ἢ τῶν πραγμάτων φορὰ διέπει τὰ πάντα.

Ἐπάρχει ἄνθρωπος πιστεῦων ὅτι τὸ καλλίτερον μέσον πρὸς ἐπιτυχίαν ἐργασίας, εἶναι ἡ κλοπή; Οὐχὶ βεβαίως. Καὶ ὅμως ἐγνωρίσαμεν ἄνθρωπον τρεῖς καταχρασθέντα καὶ τρεῖς ἐκ νέου προσληφθέντα εἰς τὸ γραφεῖον, ἐν ᾧ διέπραξε τὴν κατάχρησιν. . . Ἐκεῖνος εἶχεν ἄρα γε νοῦν; Καὶ ὅμως δὲν ἐδυστύχησεν. Ἄλλος ὑπῆρξε τιμιώτατος καὶ ὅμως αἴφνης, χαρακτηρισθεὶς ὡς καταχραστής, ἀπεβλήθη, κατόπιν συκοφαντίας ἐξυφανεθείσης ὑπὸ ἀτυνειδήτου, ἐποφθαλμιῶντος τὴν θέσιν του. Ἐπῆρξεν οὗτος ἀνόητος;

Ἐτερα νόστιμα παραδείγματα.

Ὁ Α. συλλαμβάνει τὴν ἰδέαν νὰ κολακεύσῃ τὸν Χ. ὅπως τύχῃ τῆς προστασίας του. Τὸ ἐπιτυγχάνει. Ὁ Β. πειράται νὰ μιμηθῇ τὸ παράδειγμα ἐκεῖνου, ὅπως καὶ αὐτὸς τύχῃ τῆς προστασίας τοῦ Χ. Τί συμβαίνει; Ὁ Χ. συλλαμβάνει κατ' αὐτοῦ ἀντιπάθειαν. Δὲν τῷ παρέχει προστασίαν. Τὸν ἀπεχθάνεται ὡς κλάκα ἀισχρόν. Διατί, ἀφοῦ πρὸς τὸν αὐτὸν ἄνθρωπον τὰ αὐτὰ ἀμφότεροι μετεχειρίσθησαν μέσα;

Ὁ Α. ἔρχεται ἐνταῦθα. Δημοσιεύει ἐγκυκλίους ἀγυρτικὰς καὶ προγράμματα πομπῶδη. Ὁ κόσμος τὸν πιστεύει. Ὁ Α. εὐδαιμονεῖ. Ὁ Β. ἔρχεται καὶ αὐτὸς ἐνταῦθα. Θέτει εἰς ἐνέργειαν τὸ παράδειγμα τοῦ Α. Ἄποθνήσκει τῆς πείνης. Πάντες σοὶ λέγουσιν: αἰεῖναι ἀγύρτης! Διατί; Μὴ ἡ αὐτὴ κοινωνία δὲν ἠπατήθη ὑπὸ τοῦ πρώτου; Τίς τῶν δύο ἀνέπτυξε πλείονα ἢ ἠττονα εὐφυῖαν, πονηρίαν, νοῦν, ἀπάτην, ὅπως θέλετε νὰ χαρακτηρίσητε τὸ πρᾶγμα; Ἀμφότεροι ὑπῆρξαν ἴσοι ἀπαράλλακτοι. Τότε πῶς ὁ Α. ἐπέτυχεν, ὁ δὲ Β. ὄχι;

Ὁ Α. ἀγοράζει βαμβάκια. Πέμπει αὐτὰ

συγχρόνως μὲ τὰ παρὰ τοῦ Β. ἀγορασθέντα εἰς Ἀγγλίαν. Τὸ ἀτμόπλοιο ἐν ᾧ ὑπῆρχον τὰ τοῦ Α. φθάνει αἰσιῶς εἰς Ἀγγλίαν. Πωλοῦνται τὰ βαμβάκια μὲ κέρδος ἱκανόν. Τὸ ἀτμόπλοιο ἐν ᾧ ἐφορτώθησαν τὰ τοῦ Β. πηθαίνει καθ' ὁδὸν ἀπροσδόκητον βλάβην· μένει 48 ὥρας εἰς Σύρον πρὸς ἐπισκευήν. Φθάνουσι τὰ βαμβάκια τοῦ Β. εἰς Λίβερπουλ δύο ἡμέρας ἀργότερον καὶ πωλοῦνται μὲ ζημίαν. Τίς τῶν δύο ὑπῆρξεν ὁ νοήμων, καὶ τίς ὁ ἀνόητος;

Ἄλλὰ χωρὶς νὰ μακρηγοῦμεν, καὶ τυφλῶ δῆλον ὅτι ἡ περὶ τοῦ νοῦ καὶ κρίσεως καὶ φρονήσεως ἰδέα ἀποβαίνει γελοία. Ἡμεῖς ὅμως πρὸς χάριν τῶν εὐτυχοῦντων καὶ ἐπομένως τὴν εὐτυχίαν των εἰς τὸν νοῦν ἀποδιδόντων, θὰ παραδεχθῶμεν τὴν θεωρίαν των ὡς ὀρθὴν καὶ ἀλάνθαστον.

Μένει ὅμως νὰ μᾶς εἰπωσιν οἱ κύριοι οὗτοι, τὸν νοῦν, τὴν φρόνησιν, τὴν εὐφυῖαν, ποῦ τὴν ἠγόρασαν; Θὰ μᾶς ἀπαντήσωσι βεβαίως ὅτι ἡ φύσις τοῖς ἐδωρήσατο τὸ προνόμιον τοῦτο, οὗ τινος, αὐτὴ ἡ φύσις, ἐστέρησε τοὺς ἄλλους. Ἀλλὰ τότε μ' ὄλους τοὺς ἐλιγμούς δὲν φθάνουσι πάλιν εἰς τὸ σημεῖον ἀφ' ὅπου ἀνεχώρησαν; Ἡ φύσις λοιπὸν πταίει καὶ οὐχὶ ἄλλος. Ἀλλὰ διατί ἡ φύσις νὰ ἀδικῇ τοὺς ἀνθρώπους; διατί νὰ εἶναι τόσῳ μεροληπτικῆ; Τίς δὲ ἐπλάσε τὴν φύσιν; Ὁ Θεός ἢ Ἄρα ὁ Θεός, κατ' αὐτοὺς, ἀδικεῖ!! Ἰδοὺ εἰς τίνα ἀνόητα συμπεράσματα φθάνει ὁ στρεβλῶς σκεπτόμενος.

Ἐσμεν βέβαιοι ὅτι τὸ συμπέρασμα τοῦτο δὲν θὰ παραδεχθῶσιν οἱ τοῦ νοῦ ὀπαδοί, καὶ θ' ἀναφωνήσωσιν αἴφνης. «Ὅχι! εἰπόντες ὅτι ἡ φύσις ἐπλάσε τοῦτον ἀνόητον ἢ ἐκεῖνον νοήμονα, νοοῦμεν ὅτι τυχαία σύμπτωσης ὑπῆρξεν ἡ αἰτία, διότι δὲν εἶναι δυνατὸν ὅλοι νὰ γεννηθῶσιν εὐφυεῖς ἢ ὄλοι ἀνόητοι». Δόξα τῷ Θεῷ! Ἄρα ἡ Τύχη, τὸ Πεπρωμένον, ἢ φορὰ. Εἰς τὸ αὐτὸ πάντοτε ἐξαγόμενον

φθάνομεν καὶ τοὶ ἀναχωροῦντες ἐξ ἀντιθέτων σημείων.

Δὲν ἐννοοῦμεν ὅμως μὲ τούτο νὰ εἰπωμεν ὅτι ὁ ἄνθρωπος δέον, ἐπαναπαυόμενος εἰς μόνην τῆς τύχης τὴν εὐνοϊαν, ν' ἀπρακτῇ. Διότι τότε ἡ ἰδιότροπος Θεὰ πολὺ πιθανόν νὰ ἄρῃ ἀπ' αὐτοῦ τὴν προστασίαν τῆς. Οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες ἔλεγον: «τὸν Ἀθηναῖον καὶ χεῖρα κίνει». Καὶ τῷ ὄντι. Ἐπιθεώσωμεν ὅτι ὁ Γ. εἶναι τυχηρὸς καὶ ὅτι τῷ προσφέρονται 4000 λίραι, ὅπως δι' αὐτῶν συστήσῃ μικρὸν ἐργοστάσιον. Ἐὰν ὁ Γ. λάβῃ τὸ ποσὸν καὶ ρίψῃ αὐτὸ εἰς τὴν θάλασσαν, δὲν ἔπεται ὅτι εἶναι ἀτυχής, ἀλλὰ τυχερός. Ἡ τύχη ἐπιδρᾷ ἐπὶ τῶν ἐχόντων κοινὸν νοῦν καὶ οὐχὶ ἐπὶ τῶν ἡλιθίων ἢ τῶν βλακῶν, ἢ τῶν παραφροῶν. Φαντάσθητε πατέρα κλαίοντα ἐπὶ τῇ ἀπωλείᾳ τοῦ μονογενοῦς τέκνου του, ἀφοῦ ὁ ἴδιος ἐπνιξεν αὐτὸ, καὶ κραυγάζοντα ὅτι ἡ τύχη τὸν κατατρέχει! Ἐκτὸς ἂν ὑποθέσωμεν ὅτι καὶ οἱ τοιοῦτοι ἀτυχεῖς δέον νὰ κληθῶσι, διότι, ἂν ἡ τύχη ἐπρόστατευσεν αὐτοὺς, δὲν θὰ τοὺς καθίστα παράφρονας, ἰδιοτρόπους, βλάκας κτλ.

Ἡ Τύχη λοιπὸν—καὶ ἀποκαλοῦμεν αὐτὴν τύχην, διότι ἐν οἰονδήποτε ὄνομα θὰ τῇ δοθῇ—εἶστιν ἡ αἰτία τῆς εὐδαιμονίας ἢ κακοδαιμονίας μας.

Τί ὅμως εἶναι ἡ μυστηριώδης αὕτη Θεά; εἶναι πνεῦμα; Εἶναι ὕλη; Εἶναι ὑπαρξίς ἀληθής; Εἶναι τυφλὸν τι; Δὲν θὰ δυνηθῶμεν νὰ ἀπαντήσωμεν εἰς τοιαύτας ἐρωτήσεις, διότι οὔτε εἶδομέν ποτε τὴν Τύχην, οὔτε ἄλλος τις ἰδὼν αὐτὴν μᾶς ἐπληροφόρησεν. Ὅπαδοὶ τῆς θετικῆς φιλοσοφίας, δὲν ἐννοοῦμεν νὰ ἀποφαινόμεθα, ἢ μόνον περὶ πραγμάτων ὑπὸ τῆς ἐπιστήμης ἀποδεικνυμένων.

Ἐν τούτοις δυνάμεθα νὰ ἐξαγάγωμεν ἕν πρακτικὸν καὶ λογικώτατον συμπέρασμα· ὅτι δὲν πρέπει ποτε νὰ ἀποδίδωμεν τὴν δυστυχίαν τοῦ πλησίον μας εἰς τὴν ἀφροσύνην

του, ἀλλ' εἰς τὰς περιστάσεις, εἰς τὴν τύχην. Οὐδεὶς δὲ πρέπει νὰ ἐπαίρηται ἐπὶ τῇ εὐτυχίᾳ του, διότι αὕτη δὲν εἶναι ἀποτέλεσμα σοφίας καὶ νοημοσύνης, ἀλλ' ἀποκύημα συνδυασμοῦ περιστάσεων, γέννημα Τύχης· ὅ,τι δὲ ἡ τυφλὴ Τύχη δὲν ἔπραξεν ὑπὲρ τῶν δυστυχοῦντων ὁμοίων μας, πρέπει νὰ πράττωμεν οἱ εὐδαιμονοῦντες, οἵτινες, μὴ ὄντες τυφλοὶ, δυνάμεθα νὰ διακρίνωμεν τὸ ἀγαθὸν ἀπὸ τοῦ πονηροῦ κάλλιον ἐκείνης. Καὶ ναὶ μὲν δὲν δυνάμεθα ν' ἀνατρέψωμεν τῆς εὐλογημένης αὐτῆς Θεᾶς τὰ σχέδια, ἀλλ' ὅπως δήποτε δυνάμεθα ν' ἀνακουφίζωμεν ἅπῳς τοὺς ὑπ' αὐτῆς ἀμειλίκτως καὶ ἄνευ λόγου καταδικωμένους καὶ ἀσχοντάς, διότι τοῦτο εἶναι καθῆκον ἰσρὸν παντὸς τιμίου ἀνθρώπου.

ΤΑ ΧΕΙΡΟΚΤΙΑ

ΤΟΥ ΟΜΕΡ ΠΑΣΑ.

Πρὸ δεκαπέντε ἢ εἴκοσι περιόπου ἐτῶν νέος τις, παρουσιασθεὶς εἰς Βιδίνιον, ἐζήτησε νὰ ἴδῃ τὸν διοικητὴν Χουσεῖν πασσᾶν. Ὁ νέος αὐτὸς ἦτο ὠραίος ὡς κόρη καὶ μεγαλοπρεπὴς ὡς ἡμίθεος. Εἶχε τὴν μὲν ὄψιν λευκὴν καὶ καθαράν, τὸ δὲ βλέμμα γλυκὺ καὶ δξύτατον, καὶ τὸ ἀνάστημα ρωμαλέον. Οἱ Τούρκοι, τιμῶντες εἰς ἄκρον τὴν εὐγενεῖς φυσιογνωμίας, τὸν ὑπεδέχθησαν εὐμενῶς, καὶ ἐδειξάν πρὸς αὐτὸν τὸ κατάλυμα τοῦ πασσᾶ.

Ὁ Χουσεῖν ἐστρατοπέδευε τότε παρὰ τὸ Βιδίνιον. Ἐνῶ δὲ μιᾷ τῶν ἡμερῶν ἐξύπνησε δύσθυμος, ὁ νέος ἄγνωστος εἰσῆλθεν εἰς τὴν σκηνὴν του.

— Τί θέλεις; ἠρώτησεν ἀποτόμως ὁ πασσᾶς.

— Νὰ ὑπηρετήσω τὴν ὑψηλότητά σου.

— Ἐγὼ πολλοὺς ὑπηρετῶ· ὥρα σου καλή.

Κατὰ τὴν ἐπικρατοῦσαν εἰς τὴν Τουρκίαν συνήθειαν, καὶ οἱ ἐλάχιστοὶ τῶν ἀνθρώπων προσφέρουσι δῶρα πρὸς τοὺς μεγιστά-

νας. Καὶ ὁ ἡμέτερος νέος, ἐκβαλὼν ἀπὸ τοῦ θυλάκιον του μικρὸν φάκελλον, ἐνεχείρισεν αὐτὸν εἰς τὸν πασσᾶν, καθικετεύσας αὐτὸν νὰ τὸν δεχθῇ.

— Τί εἶναι τοῦτο; ἠρώτησεν ὁ πασσᾶς ἀνοίξας τὸν φάκελλον.

— Χειρόκτια, ὑψηλότατα.

— Καὶ εἰς τί χρησιμεύουν;

— Ὅταν περιπατῆς εἰς τὸν ἥλιον, αἱ ἀκτίνες του δὲν θὰ καίουν τὰς χεῖράς σου (αἱ τοῦ Χουσεῖν ἦσαν λευκότεραι), καὶ ὅταν θὰ κρατῆς τὸν χαλινὸν τοῦ ἵππου σου, τὰ δάκτυλά σου δὲν θὰ πληγόνονται ἀπὸ τὸ σκληρὸν δέριμα.

— Καὶ πῶς φοροῦνται αὐτὰ τὰ χειρόκτια; Ὁ νέος ἔβαλεν ἄμέσως τὸ ἐν τούτων εἰς τὸν πασσᾶν.

— Καὶ τὸ ἄλλο.

Ὁ νέος ἔβαλε καὶ τὸ ἄλλο. Ὁ δὲ Χουσεῖν ἐκροτάλησε τρεῖς τὰς χεῖρας, τὰς ὁποίας ἀνέτεινεν ὑπὲρ τὴν κεφαλὴν του, ἐνῶ οἱ ἀξιωματικοὶ του εἰσερχόμενοι ἠτένιζον χιζιροντες τὰ χειρόκτια.

Διὰ τῶν χειροκτίων τούτων, τὰ ὁποῖα ἐπὶ πολλὸν χρόνον ἐθαύμαζον ὅτε πασσᾶς καὶ οἱ ἐπιτελεῖς του, ὁ ἄγνωστος ἔμεινε παρὰ τῷ Χουσεῖν, γενόμενος καὶ πιστὸς αὐτοῦ ὑπασπιστής.

Ὁ ἄγνωστος οὗτος νέος ὠνομάζετο Μιχαήλ Χαττάς, Κροάτης, πρῶτον μὲν μηχανικός ὑπὸ τὴν κυβέρνησιν τῆς Αὐστρίας, εἶτα δὲ ἀρχιστράτηγος ὑπὸ τὴν τῆς Τουρκίας.

Ἀλλὰ πῶς; ὁ ἄπικρος, ὁ ἄπορος καὶ δραπέτης ἐκεῖνος Γερμανὸς, παρεσκεύασε τὸ μέλλον αὐτοῦ δι' ἐνὸς ζεύγους χειροκτίων; Ἡ ἱστορία αὕτη εἶναι περιέργως.

Τέταρτος υἱὸς τοῦ Πέτρου Χαττάς, εὐγενοῦς ἀλλὰ πτωχοῦ ὑπολοχαγοῦ τῆς Αὐστρίας, ὁ Μιχαήλ οὗτος ἦτο τόσῳ φιλάσθετος ὅτε ἐγεννήθη, ὥστε δὲν ἤθελε βεβαίως ζῆσει ἄνευ τῶν σπανίων περιποιήσεων τῆς φιλο-

στοργοτάτης μητρὸς του.

Περὶ τὸ δέκατον ὄγδοον ἔτος τῆς ηλικίας του, κατετάθη εἰς τὸ σῶμα τῶν γεφυροποιῶν εἰς Καρολοστάδην, καὶ μετὰ δύο ἔτη ὠνομάσθη ὑποεπιστάτης εἰς Ζάραν ἐν Δακματία.

Μετασχὼν πολιτικῆς τινος συνωμοσίας ἀποτυχοῦσης, ἐδραπέτευσε μεταβάς εἰς Τουρκίαν, μόλις ἔχων τὰ πρὸς τὸ ζῆν. Ἐπειδὴ δὲ τὸ πρῶτον χωρίον εἰς ὃ ἔφρασεν ἐκαλείτο Ὅμερ-Ὀυνάς, ὠνομάσθη καὶ αὐτὸς ἐξωμόσας Ὅμερ, καὶ προεχώρησεν εἰς τὴν Βοσνίαν. Πρόσβληθεὶς καὶ ἀπογυμνωθεὶς ὑπὸ ληστών, ἔμεινεν ὀλόγυμνος, καὶ χωρικός τις ἔδωκε πρὸς αὐτὸν ἔνδυμα καὶ ποσότητά τινα χρηματικὴν. Ἐλθὼν εἰς Βουγαλοῦκα, προσεκολληθῆ ὡς γραφεὺς εἰς τινα μικρὸν ἐμπορὸν.

Ἄλλ' ἐκεῖ τὸν ἀνέμενε παρηγορία, ἥτις παρ' ὀλίγον ἀπέτρεπεν αὐτὸν ἀπὸ τῆς τραχείας ὁδοῦ, ἥτις ὠδήγησεν αὐτὸν εἰς τὴν δόξαν.

Ὁ ἔμπορος εἶχεν ὠραίαν θυγατέρα, τὴν ὁποίαν, παρατηρήσας ὁ Ὅμερ, ἠσθάνθη πάλλουσαν τὴν καρδίαν. Καὶ αὕτη δὲ ἡ κόρη δὲν εἶδε μὲ ἀδιαφορίαν τὸν νέον ἐξέριστον, τὸν γενναῖον καὶ σοφὸν ἐκεῖνον μηχανικὸν μεταβληθῆντα εἰς γραφέα, τὴν λευκὴν καὶ λεπτὴν ἀλλ' ἀνδρικήν ἐκεῖνην χεῖρα κρατοῦσαν δυσφόρως κονδύλιον ἀντὶ ξίφους.

Οἱ δύο νέοι συνυποκλήθησαν χωρὶς νὰ συνομιλήσωσιν· ἀλλὰ καὶ ὁ πατὴρ τοῦ ἐνόησε χωρὶς νὰ εἰπῶσί τι πρὸς αὐτόν.

Μίαν δὲ τῶν ἡμερῶν ἔστειλε πρὸς τὸν Ὅμερ δύο μικρὰ κιβώτια, ἐξ οἷν τὸ μὲν περιεῖχε δακτύλιον γάμου καὶ καταγραφὴν τῆς ἐμπορικῆς του περιουσίας, τὸ δὲ ἄλλο, χαλάντιον πλήρες χρυσοῦ καὶ ξίφος τῆς Δαμασκού.

Ὁ Ὅμερ ἐνόησεν ἄμέσως ὅτι ἔπρεπε νὰ ἐκλέξῃ μετὰ τῶν δύο κιβωτίων, δηλαδὴ, ἢ τὴν περιουσίαν καὶ τὴν θυγατέρα τοῦ ἐμ-

πόρου, ἢ τὴν ἀναχώρησίν του καὶ τὸν στρατιωτικὸν βίον.

Δὲν ἐδίστασε δὲ νὰ κρατήσῃ τὸν δακτύλιον καὶ τὸν κατάλογον, καὶ ν' ἀποπέμψῃ τὸ βαλάντιον καὶ τὸ ξίφος.

Τὴν ἐπιούσαν ἐτελέσθησαν οἱ ἀρραβῶνες ἐν μέσῳ εὐθυμίας καὶ ἀγαλλιᾶσεως.

Ἄλλὰ τὴν μετ' αὐτὴν ἡμέραν ἡ κόρη καταπονηθεῖσα ἀπὸ τὴν χαρὰν τῆς, ἠσθένησε καὶ δὲν ἀνέλαβε πλέον.

Ὁκτῶ ἡμερονύκτια τὴν περιποιήθησαν ὁ τε πατὴρ καὶ ὁ μνηστήρ, καὶ κλαίοντες ἠσθάνθησαν τὴν τελευταίαν πνοήν τῆς.

Μετὰ τὸν θάνατόν τῆς ὁ ἔμπορος ἔδωκεν ἐκ νέου εἰς τὸν Ὅμερ τὸ ξίφος καὶ τὸ χαλάντιον, καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν.

— Ὁ Θεὸς τὸ ἠθέλησε! ἦτο πεπρωμένον! Εἶθε ἡ δόξα νὰ σοὶ φανῇ πιστοτέρα ἀπὸ τὴν εὐτυχίαν!

Ὁ νέος Ὅμερ ἐδέχθη τὸ δῶρον, καὶ ἀσπασθεὶς τὴν κατάψυχρον χεῖρα τῆς μνηστῆς του, διευθύνθη εἰς Βιδίνιον, ὅπου ἔγεινεν ὑπασπιστής τοῦ Χουσεῖν, ὡς εἶδομεν.

Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ πασσᾶ ὁ Ὅμερ μετέβη εἰς Κωνσταντινούπολιν, ὅπου ἔφθασε μέχρι τοῦ βαθμοῦ τοῦ μουσίρη, καὶ τὸ 1852 διωρίσθη, διὰ τὴν ἀξίαν του, ἀρχιστράτηγος τῶν κατὰ τὸν Δούναβιν στρατευμάτων.

Ἴδου ὁποίους καρποὺς γεννᾷ ἐν ζευγὸς χειροκτίων, ὅταν εὐρίσκεται εἰς καλὰς χεῖρας. (Ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ).

Δ. Χ.

ΑΞΙΩΜΑΤΑ ΚΟΜΦΟΥΚΙΟΥ.

Πρόσεξον ἂν ὅ,τι ὑπόσχουσαι εἶναι δίκαιον, καθόσον μετὰ τὴν διδομένην ὑπόσχεσιν, δὲν ἐπιτρέπεται σοὶ ἡ ἄρνησις.

Τὰ πλοῦτα καὶ αἱ τιμαὶ εἰσὶν ἀγαθὰ· τὸ ποθεῖν ἀπολαῦσαι αὐτὰ, εἶναι φυσικὸν εἰς

πάντας τούς ανθρώπους· ἀν ὅμως τὰ ἀγαθὰ ταῦτα δὲν συμβιβάζονται μετὰ τῆς ἀρετῆς, δέον νὰ τὰ περιφρονῶμεν καὶ νὰ τ' ἀπεχθανώμεθα. Ἐκ τοῦ ἄλλου ἡ πενία καὶ ἡ ἀμάθεια εἰσὶ κακὰ, ἀπερ ὁ ἄνθρωπος φυσικῶ τῷ λόγῳ τὰ ἀποφεύγει. Δέον ὅμως τὰ κακὰ ταῦτα οὐδέποτε ν' ἀποφεύγωμεν δι' ἐγκλήματος.

Μὴ λυπῆσαι διότι δὲν ἀνῆλθες εἰς ὑψηλὰ δημόσια ὑπουργήματα· λυποῦ μάλλον ὅτι δὲν περιουσιμεῖσαι ὑπὸ τῶν ἀρετῶν ἐκείνων, αἵτινες σε καθιστῶσιν ἄξιον νὰ καθέξῃς αὐτά.

Μὴ ἐνεργήσης κατ' ἄλλου ὅ,τι δὲν ἐπόμενος ἕτερός τις νὰ ἐνεργήσῃ κατὰ σοῦ. Δὲν ἔχεις ἀνάγκην νόμου ἑτέρου. Οὗτος ἐστὶν ἡ θάσις καὶ ἡ ἀρχὴ πάντων τῶν λοιπῶν.

Ἀπαιτεῖται μακρὰ πείρα πρὸς διάγνωσιν τῆς ἀνθρωπίνης καρδίας. Νέος, ἐπίστευσα ὅτι πάντες οἱ ἄνθρωποι εἰσὶν εἰλικρινεῖς· ὅτι ἔπραττον ὅσα ἔλεγον· ὅτι τέλος τὸ στόμα καὶ ἡ καρδία τῶν δὲν διεφώνουν. Νῦν ὅμως εὐρίσκω ὅτι ἠπατώμην. Ἀκούω ὅθεν ὅ,τι λέγουσιν, ἀλλὰ δὲν πιστεύω τοὺς λόγους τῶν, ἀν δὲν ἐξιχνιάσω ὅτι αὐτοὶ συμφωνοῦσι μετὰ τὰς πράξεις τῶν.

Μὴ ἀπορρίψῃς ποτὲ ὅ,τι ὁ Μονάρχης σοι προσφέρει, ὅσον εὐπορος καὶ ἀν εἶσαι. Τὸ πλεονάζον σοι δίδε τοῖς πτωχοῖς.

Ὁ δημόσιος λειτουργὸς ἴσχυει νὰ σέβῃ τοὺς γονεῖς του, διότι τὸ παράδειγμα του θέλει διδάξῃ τὸν λαόν. Δὲν πρέπει δὲ οὔτε τοὺς γέροντας, οὔτε τοὺς πεπαιδευμένους νὰ περιφρονῇ, ἵνα μὴ ὁ λαὸς μιμηθῇ αὐτόν.

Φεῦγε τὸν κόμπον καὶ τὴν κενοδοξίαν.

Καὶ ὅλα τῶν ἀρχαίων τὰ προτερήματα ἀν κέκτησαι, ἐὰν δὲν ἀσκῆς τὴν ταπεινοφροσύνην, εἶσαι ὁ μάλλον ἀξιοκαταφρόνητος τῶν ἀνθρώπων.

Μηδέποτε σύναπτε φιλίαν μετὰ ἄνθρωπον μὴ τιμιώτερόν σου.

Θέλεις νὰ μάθῃς πῶς ἀποθνήσκει τις καλῶς; Μάθε πρῶτον πῶς ζῆ τις καλῶς.

Τὴν εὐεργεσίαν ἀνταπόδιδον· οὐδέποτε ὅμως ἐκδικήθητι τὴν ὕβριν.

Ὁ θέλων νὰ ᾗ ἐνάρετος, τρεῖς ἔχει νὰ πολεμήσῃ ἐχθροὺς, οὓς ἀνάγκη παῖσα νὰ καταβάλῃ· τὴν ὁρμὴν, ὅταν εἶναι νέος· τὰς ἐξείσεις καὶ τὰς διαμάχας, ὅταν φθάσῃ τὴν ὠριμὸν ἡλικίαν· καὶ τὴν φιλαργυρίαν ὅταν γηράσῃ.

Μὴ ἐμπιστευθῆς κόλλα καὶ ἄνθρωπον λαλοῦντα μετὰ βεβιασμένην καὶ προσποιητὴν φρασσιολογίαν. Οὗτοι δὲν εἶναι χαρακτῆρες ἐνάρετοι.

Ἐγκατάλειψον τὴν πατρίδα σου ὅταν ἐν αὐτῇ βασιλεύῃ ἡ ἐξαχρεώσις. Ἄν ὅμως δὲν ἐννοῆς· νὰ ζῆσις ἀλλαχοῦ ἐναρέτως, τότε πρὸς τί νὰ ἀπέλθῃς ἐκ τῆς πατρίδος σου;

ΠΟΙΚΙΛΑ.

Θάνατος καὶ συρμός. — Ἡ κυρία P . . . ἐζήτησε παρὰ τοῦ συζύγου της νὰ τῇ ἀγοράσῃ νέον τι φόρεμα τοῦ συρμού.

— Ἀλλὰ, φιλότατη μου, τῇ εἶπεν ὁ σύζυγος, εἶναι τὸ τρίτον φόρεμα ἐντός δύο μάλιστα μηνῶν. Εἶσαι λίαν πολυέξοδος.

— ὦ! τότε λοιπὸν θὰ με κάμῃς ν' ἀποθάνω, προσέθηκε κλαίουσα ἡ κυρία· ὅταν δ'

ἀποθάνω θὰ ἐξοδεύσῃς πλειότερα διὰ τὴν κηδεῖαν μου.

— Δὲν λέγω τὸ ἐναντίον, ἀλλ' ἡ κηδεῖα, ἀπεκρίθη ὁ σύζυγος, εἶναι ἕξοδον γινόμενον ἅπασι διὰ παντός.

Βασίλισσα περιμένουσα. — Ἡμέραν τινα ἡ Μαρία Ἀντωνιέττα ἠτοιμάζετο νὰ ἐνδυθῇ. Ἀφείλε τὸ νυκτικὸν τῆς ὑποκάμισον, ἡ δὲ περιγκίπισσα Πολυνία ἠτοιμάζετο νὰ περιβάλῃ αὐτὴν μετὰ τὸ καθαρὸν τῆς ἡμέρας, ὅπότεν κτύπος ἠκούσθη εἰς τὴν θύραν. Ἦτο ἡ κόμισσα δ' Ἀρτοά.

Κατὰ τὴν αὐλικὴν ἐθιμοτυπίαν ἀνῆκε πλέον εἰς τὴν τελευταίαν ταῦτην ἡ τιμὴ τοῦ νὰ ἐνδύσῃ τὴν Βασίλισσαν διὰ τοῦ ὑποκαμίσου της. Ἡ αὐτὴ ἐθιμοτυπία ἀπῆτει ὥστε ἡ τοῦτο πράττουσα κυρία νὰ μὴ φέρῃ χειρίδας. Ἐπειδὴ δὲ ἡ κόμισσα ἔφερε τὰς χειρίδας της, ἤρξατο ἐκβάλλουσα αὐτάς. Ἡ βασίλισσα ἐν τούτοις περιέμεινε.

Τὴν στιγμὴν ἐκείνην νέος ἠκούσθη κτύπος. Ἦτο ἡ κόμισσα τῆς Προβιγγίας, ἥτις ἐπροτιμᾶτο τῆς ἀδελφῆς της κομίσσης δ' Ἀρτοά. Ἡ τελευταία ἐφόρεσεν αὐτὴς τὰς χειρίδας της. Ἡ βασίλισσα ἐν τούτοις ἐπερίμεινε.

Τέλος πάντων ἡ κόμισσα τῆς Προβιγγίας, ἀφείλε καὶ αὐτὴ τὰς χειρίδας της, καὶ τότε μόνον ἡ Μαρία Ἀντωνιέττα κατώρθωσε νὰ φορέσῃ τὸ ἑαυτῆς ὑποκάμισον. Τί ὑποφέρουσιν οἱ Βασιλεῖς! . . .

Φῶς καὶ βασίλισσα. — Αἰφνης τὸ φῶς λαμπτήρός τινος ἐξωγκώθη ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε ἠπέλειε νὰ θλάσῃ τὴν ὕαλον. Ἡ Βασίλισσα Βικτωρία, ἐγερθεῖσα, ἐμείωσε τὴν λάμψιν τοῦ λαμπτήρος.

Γενικὴ ἐκπληξίς!

— Πῶς! ἡ Ὑμ. Μεγαλειότης . . . κατεδέχθη νὰ λάβῃ τὸν κόπον . . . εἶπε τετραγαμένη κυρία τις τῆς τιμῆς.

— Θεὲ μου! . . . βέβαια! ἀπήντησεν ἡ

βασίλισσα. Ἐὰν περιοριζόμην νὰ εἶπω: «διορθωθήτω ὁ λαμπτήρ!» . . . τότε μία τῶν κυριῶν τῆς τιμῆς θὰ ἐξεφώνει: «τελετάρχα! δέον νὰ διορθωθῇ τὸ φῶς!» Οὗτος θὰ ἔλεγεν ἐνὶ τῶν θαλαμηπόλων: «Κύριε! τὸ φῶς ἔχει ἀνάγκην διορθώσεως». Ὁ θαλαμηπόλος θὰ ἐκάλει ὑπὲρ τὴν καὶ θὰ τῷ ἔλεγε: «Τὸ φῶς διορθωθήτω» . . . Καὶ ἐν τούτοις ἡ ὕαλος ἤθελε θλασθῆ μένουσα ἀβοήθητος. Προτίμησα λοιπὸν νὰ τὴν σώσω ἐγὼ ἀπ' εὐθείας.

Νέος Τάννερ. — Ὁ Γρίσκομος εἶναι ὁ ἐφάμιλλος τοῦ Τάννερ ἐν Ἀμερικῇ. Ἐστοιχημάτισε νὰ διαμεινῇ νῆστις ἐπὶ 50 ἡμέρας. Καθὰ εἰς τὰ «Ἡμερήσια Νέα» τηλεγραφοῦσιν ἐκ Νέας Ὑόρκης, ἡ δοκιμασία προβάλει. Καίτοι δὲ ὁ Γρίσκομος παραπονεῖται ἐπὶ σφοδροῖς πόνοισι τῶν κνημῶν, μόλις δὲ καὶ μετὰ βίας δύναται νὰ περιπατῇ, ἐννοεῖ νὰ διαμεινῇ πιστὸς εἰς τὸν ὄρκον του μέχρι τῆς πεντηκοστῆς ἡμέρας. Καθ' ὄλον τὸ διάστημα τῆς ἡμέρας ἄλλην τροφὴν δὲν λαμβάνει, εἰμὴ 48 οὐγγίας ὕδατος.

Γέφυρα. — Ἡ μεγαλειτέρα τοῦ κόσμου γέφυρα εὐρίσκεται ἐν τῷ Ἄνω Καναδᾷ ἐν Ἀμερικῇ, ζευγνύουσα τὰς δύο ἀχθὰς τοῦ ποταμοῦ Ἁγίου Λαυρεντίου· ἡ γέφυρα αὕτη ἔχει μῆκος 3 χιλιομέτρων καὶ 208 μέτρων, στοιχίζει δὲ 40 ἑκατομμύρια φράγκων.

ΠΟΙΗΣΙΣ.

ΤΡΙΑ

ΤΟΣΚΑΝΙΚΑ ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΑΣΜΑΤΑ.

ΑΣΜΑ Α'.

Εἰς οὐρανὸν ἀνύψωσα τὸ βλέμμα μου καὶ εἶδον Ἀστέρα ἓνα λάμποντα, καὶ ἐνῶ τὸν παρετήρουν, Δύο ἀστέρας ἔβλεπον· οἱ ὀφθαλμοὶ σου ἦσαν. Πόσον ὠραία φαίνεσαι! Τοῦς στεναγμούς μου κάμνεις. Νὰ φεύγωσιν ὑπ' ἔρωτος ἐκ βάθους τῆς καρδίας!

Χάριν τοῦ ἔρωτος πολλοὶ γονεῖς ἐγκαταλείπουν.

Κ' ἐγὼ πατέρα ἄφησα, μητέρα κι' ἀδελφούς μου,
Διὰ νὰ τρέξω νὰ ἰδῶ τοὺς θεῖους ὀφθαλμούς σου.

"Ω! ὄλους δύναμαι ἐγὼ νὰ τοὺς ἐγκαταλείπω,
"Ἴνα διέλθω μετὰ σοῦ ὥραν γλυκεῖαν μίαν·

Πόσον ἀρμόζει ὁ λαμπρὸς ἀστράπτων οὗτος λίθος
Εἰς τὸν δακτύλιον αὐτόν! Τὸ ζεύγος παρομοίως
Τῶν γλυκυτάτων ὀφθαλμῶν 'ς τὸ πρότωπὸν σου λάμπει.
'Αφ' ὅπου κόρη διαβῆς, ἡ αἴρα σοὶ προσκλίνει,
'Αφ' ὅπου σὺ διέρχεσαι, γονυπετεῖ ἡ αἴρα
'Ο κόσμος οὗτος εἶν' ἑρπυῖος, εἶναι ὠραῖος κήπος,
Καὶ σὺ τὸ τριαντάφυλλον τὸ ἀριστὸν τοῦ κήπου.

ΑΣΜΑ Β'.

Τραγωδεῖτε νέοι τώρα, ὅτε εἶσθ' ἀκόμα νέοι
Καὶ τῶν νεανίδων κάλλος καὶ ἀγνότης σᾶς ἐμπνέει.
'Όταν φύγη ἡ νεότης, ὅταν γέροντες γενῆτε,
Δυστυχεῖς! ἀφ' ὅλας τότε σεῖς θὰ περιφρονηθῆτε,
Καθὼς ἀνὴρ μαραμμένα, ἀνὴρ ἀνευ ἀρωμάτων,
'Ατινα οὐδεὶς κυττάζει, οὐδ' ὀσφραίνεται φυλάττων.
'Ω! ὅα καταφρονηθῆτε καθὼς 'ἴα μαραμμένα,
Τὰ ὁποῖα χεῖρ δὲν θίγει ἂν που εἴρη ἐρριμμένα.
Μὲ τὰ ἄσματα, ὦ νέοι, ἐνοσσηνταὶ αἱ καρδίαι·
Τραγωδεῖτε τώρα ὄθεν, τραγωδεῖτε νεανίαι.
'Ω! ἰδέτε τὰς ἀκτῖνας τοῦ ἡλίου· τῆς θαλάσσης
Τὴν φωτοβολοῦσαν λάμψιν εἰς τὰς ἐκτενεῖς ἐκτάσεις!
'Ω! ἰδέτε τὰς ἀκτῖνας τοῦ χρυσοῦ αὐτοῦ ἡλίου,
Εἶν' κοράλι' ἀνημμένα, εἶναι στήμονες χρυσοῦ.

Χαῖρε ἀργυροπτερούγος, ἀγνή περιστέρα μου·
'Όταν πετᾷς, πῶς λάμπουσι τὰ πάλλευκα πτερά σου!
Νὰ μάθω ἐπεθύμησα, περιστέρα ἀδρά μου
Τὰ ἡδυκελεύα αὐτά, ὠραῖα ἄσματα σου·
Τ' ἄσματ' αὐτὰ ποῦ ἀφαιροῦν ἐκ τῆς ἐμῆς καρδίας
'Γὰς λύπας μου, τοὺς πόνους μου καὶ πάσας τὰς πικρίας.
Τὴν νύκτα χθὲς διέδαιναν ὁ ἔραστής μου ψάλλων,
Κ' ἐγὼ ἀπὸ τῆς κλίνης μου αὐτὸν ἠκραζόμην.
Πρὸς τὴν μητέρα μου εὐθὺς μὲ τῆς καρδίας σάλον
Τὰ νῦτα στρέφω κ' ἔκλαιον, κρυφίως ἐτηχόμην.
Μὲ τυραννεῖ ὁ ἔραστής ἐκεῖνος καὶ μὲ παίζει,
'Ο ἔρωις πλὴν πλειότερον τὸ σπῆθός μου πιέζει!

ΑΣΜΑ Γ'.

Ψάλλε, νεῖνες, μ' ἔλεγες, ἄσματά σου δύο,
Καὶ ἂν νομίζης ὡς πολλὰ αὐτὰ, ἐν ψάλλε μόνον.
Ψάλλεις ὠραῖα, φίλη μου, κ' ἐγὼ εὐθὺς θακρῶ,
Διότι συναισθάνομαι τοῦ ἔρωτος τὸν πόνον.

Λατρεύω, κόρη, τ' ἄσμα σου, καὶ ἤδη τὸ γνωρίζεις·
'Όταν ἡδέως μειδιᾷς εἰς τ' ἄσμα σου, ψυχὴ μου,
'Όταν μὲ βλέμμα ἔρωτος γλυκὸ μ' ἐνατενίζεις,
'Ω! τότε ὄλος καίομαι, πῦρ γίνετ' ἡ πνοή μου.

'Ω ἔραστά, τὰς νύκτας σου ποῦ νῦν διάχεις ψάλλων;
'Εγὼ... ἡ δύστηνος ἐγὼ, κατάνοιτος εἰς κλίνην
Εἶμαι, καὶ χύμα δάκρυα... δὲν ἐνθυμούμαι ἄλλον!
Δάκρυα χύμα ἔρωτος... αισθάνομαι δόδνην...

Δακρύων χύμα ποταμούς διὰ τὸν χωρισμὸν σου.
Κι' ἀπὸ τὸν θρήνον, φίλε μου, πονοῦν οἱ ὀφθαλμοί μου.
'Ω σὺ, ὅστις διέρχεσαι, γνωρίζω τὸν σκοπὸν σου.
Μὴ πρὸς με στρέφεις τ' ὄμμα σου, ἀλλοῦ εἶν' ἡ ψυχὴ μου.

Μὴ στρέφεις πρὸς με κεφαλὴν... δι' ἄλλον ἐγὼ ψάλλω,
Καὶ ἔραστοῦ τὴν στέρησιν θρηνοῦ τρυφερωτάτου.
Μὴ μ' ἀτενίζεις μ' ἔρωτα... δι' ἄλλον ἐγὼ πάλλω,
'Όστις εἶν' ὠραιότερος ἐκάστου διαδότη.

ΛΥΣΙΣ

τοῦ ἐν τῷ προηγ. φυλλαδίῳ αἰνίγματος
Στέαρ—ἔαρ.

Λύσις τοῦ Γρίφου

'Η διδασκαλία δὲν εἶναι ἔργον ἀπάντων.

ΑΙΝΙΓΜΑ

Εἶμαι θεός. Καὶ τί θεός! 'Αρχαῖος τῶν Ἑλλήνων.
'Αν χάσω πλὴν τὸν τράχηλον καὶ κεφαλὴν τὴν θεῖαν,
'Όποῖαν μεταμόρφωσιν θὰ ἴδῃς αἰφνηδῖαν! . . .
Ζῶον θὰ γίνω, ἄχυρον τοῦ νέκταρος προκοίνου.

ΓΡΙΦΟΣ

